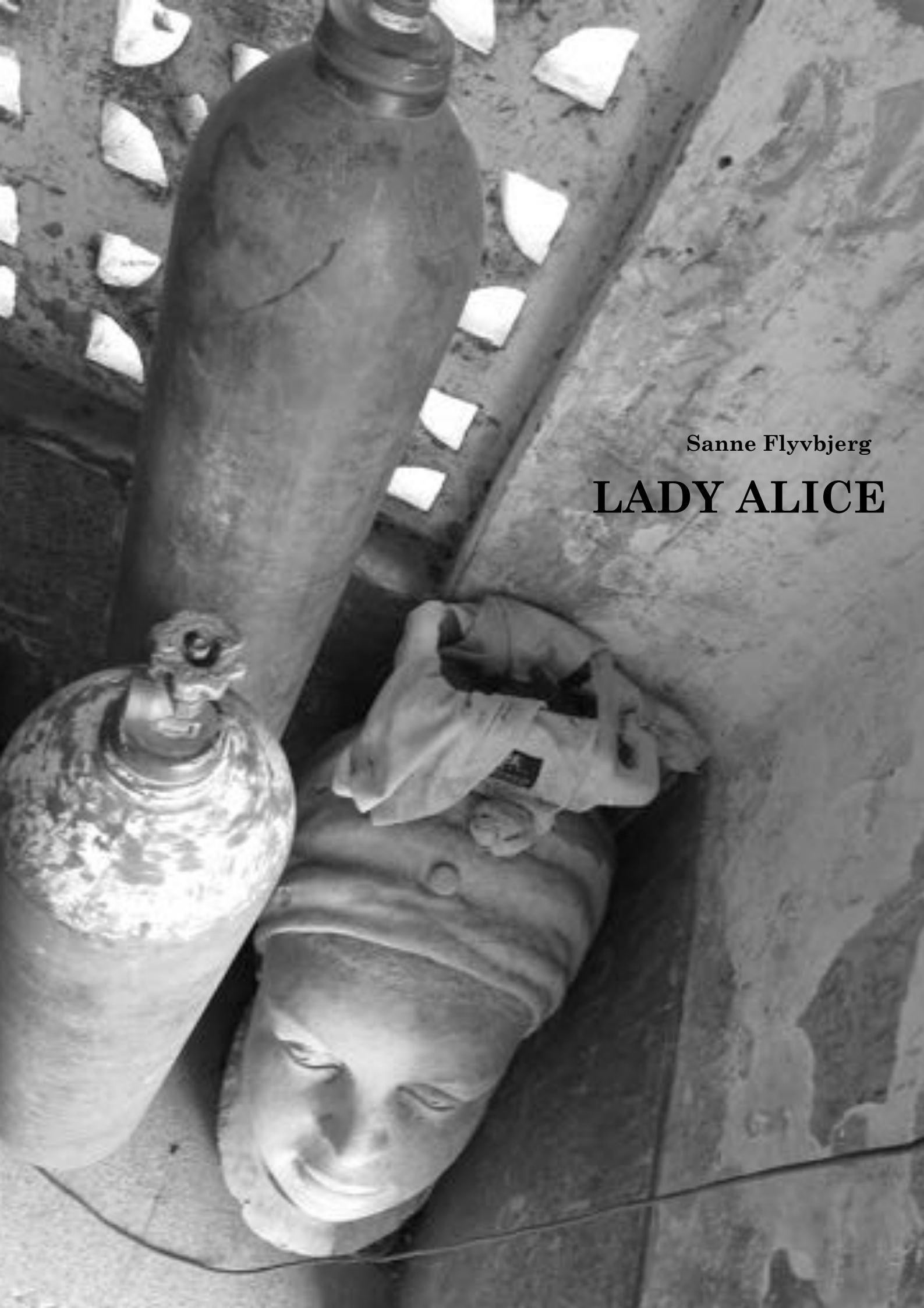
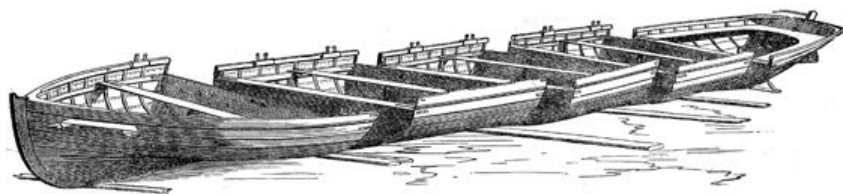

Sanne Flyvbjerg

LADY ALICE

LADY ALICE

2. udgave

© Sanne Flyvbjerg 2014/2018

LADY ALICE er baseret på en rejse til Den Demokratiske Republik Congo, som Sanne Flyvbjerg foretog med billedkunstner Søren Assenholt i 2010. Bogen er udgivet i forbindelse med Udstillingen *NotAboutKarenBlixen* på IKM, Oslo Museum i April 2014, som del af en totalinstallation.

ISBN 978-87-997344-0-5

STATENS
KUNSTRÅD
DANISH ARTS COUNCIL

BILEN

Søren siger, at Congo er en meget gammel bil. Han griner. Den kører på fælgene. Men den kører. Og den bliver ved med det. Kan du huske, da vi skulle i skoven med Jules og Professoren? Kan du huske, at den første bil gik i stykker? Jeg mindes noget med et bagsæde. Vi sad meget tæt, og sveden løb under huden på plastiksædet. Gik bilen i stykker? Ja, den gik i stykker. Hvad gjorde vi så? Der kom en anden bil. Kan du ikke huske det? Nej. Jo, måske svagt. Vi holdt ind i vejkanthen, og vi var højt oppe. Kunne vi se ud over byen? Floden? Jo. Nu husker jeg at folde mig selv ud af bilen. Jeg følte, at jeg skulle strækkes ud, min nakke knækkes på plads. Jules grinte og tørrede panden med et lommetørklæde. Det var der, byen begyndte at forandre sig. Det var der, det gik op for mig, hvor lille en del af Kinshasa, vi bevægede os igennem. Hvor lidt, vi så. Hotellet. Akademiet. Og vejkanthen imellem. Hvordan vi gik og gik imellem små udvalgte punkter. Professorens hus, eller huse. Hans koner og familier. Jules' familie. Vejen mellem byen og lufthavnen. Jeg så aldrig noget af den moderne by. Tror jeg ikke. Google viser mig mange billeder, jeg ikke kan genkende. Kan du huske, hvordan de reparerer alting og får det til at køre? Kan du virkelig ikke huske det? Der kommer altid en anden bil.

LADY ALICE

Lady Alice er en båd. Henry Morton Stanleys båd. I 1874 sejlede han ud på Congofloden på opdagelsesrejse. Han ville kortlægge flodens forløb. Der findes en tegning af båden, hvor man kan se, at den kan skilles ad i fem dele. På den måde kunne den bæres over land af bare tyve mænd. I dag er Lady Alice efter sigende gået alvorligt i forfald. Efter sigende skulle resterne af hende ligge i gården udenfor Det Etnografiske Museum i Kinshasa. Museet ligger på en bakke med udsigt over Congofloden, og militæret vogter stedet på grund af dets strategiske placering.

I 2008 sidder Søren i en bil i Kinshasa. Han vil op til museet og se båden, men chaufføren vil ikke køre derop. Han siger, at det er umuligt på grund af militæret. Han er ikke til at rokke. Han taler længe og virker en anelse nervøs. Søren sidder på bagsædet og forestiller sig, hvordan båden mon ser ud. Hvor den mon er gået i stykker, og hvor den måske kan have brug for at blive repareret. Da han kommer tilbage til Danmark laver han en restaurering af båden, som han tænker, at den kunne se ud. Han udstiller kun plastrene. En skulptur, en installation, som han døber Lady Alice.

I 2010 rejser Søren tilbage til Congo, og jeg er med. Lady Alice er pakket sammen i en transportkasse af dansk lindetræ, og hun skal stedes til hvile i akademiets skulpturpark. Det er Søren's ønske. Herefter skal han starte en ny, improviseret fortælling om Congo på indersiden af transportkassens plader. Han skal lave sit første relief. Men det vigtigste er træet. At være sammen med Professorens i 14 dage. At udveksle erfaringer igennem håndværk. Med sproget som barriere. At gå på tværs af alle kulturelle grænser og tale igennem hænderne.

VÆV

Hånden taler og ved ting, som sproget aldrig kan gengive. Hånden forbinder sig med ting, når den rører ved dem. Hvis du kan røre ved noget, er det virkeligt. Men hvordan varer den virkelighed ved? Hvad fortæller hånden alene, og hvor bredt kan den hugge? Hvordan indfanger den oplevelsen af dagslyset, der bliver til tussmørke og nat? Hvordan fastholder den myggene, den må vifte væk?

Jeg er en prøvet skikkelse, der leder efter en stok. Jeg skal lave et eksperiment. Jeg skal opleve turen til Congo som en tur til Lolland, bare tage af sted og mærke, hvad der sker. Opleve igennem den umiddelbare viden jeg har om at være til i verden. For hvordan oplever jeg Congo, hvis jeg ikke læser mig ind i landets historie på forhånd? Hvis jeg ikke forbereder mig som skribent, men bare møder op og lander i N'djili Lufthavn uden forudsætninger? Hvis jeg ikke bruger viden og analyse som mit skjold? Hvis jeg bare er krop og sanser, kulturel og naiv?

Jeg tager med for at væve. Jeg skal væve stof sammen med ord, hånden sammen med støvet, der lægger sig i næsen. Det bliver til et billede af en båd, en krop, en kvinde. Et portræt uden ambitioner om æstetik eller helhed. Om lidt er jeg dernede, og hvad er jeg så? Har jeg stadig de samme koordinater? Stadig de samme rummeter? Bliver jeg bredere, smallere, mere gennemsigtig?

ALICE SIGER

Akademikeren er også med, hun hedder Alice. Alice som en højtråbende amerikaner, der ved det hele. Hun har stadig en fod i Danmark, og hun strækker sig for langt. Hun sidder fast i et taskespænde.

Alice har læst Susan Sontag og Edward Said, og hun håber, at jeg har dem med som et perspektiv i min afhandling. Jeg siger til hende, at jeg ønsker at fjerne mit meta. Umuligt, siger hun. Den slags kirurgi findes ikke.

Alice leder efter sammenhænge, og hun taler ret nasalt om dem. Historiske, psykologiske, kolonialistiske, religiøse. Alice leder efter konklusioner. Hvad er Congo for noget, og hvad er min rolle hernede? Hvordan er Sørensen kunstprojekt interessant i forhold til sprogliggørelse? Hvilke typer sprog er der på spil, og hvordan forholder disse typer af sprog sig til Peirces semiotik?

Jeg ved ikke helt, hvor Alice er. Hun blander sig ind imellem, men er aldrig helt til at indfange. Hun har travlt på gangene, og går fra det ene kontor til det næste. Jeg ser med fra bænken og har pakket min plastikpose med garn. Farverne er pasteller og alt for sarte, men i det mindste kan jeg lægge dem i ordener af blå og rød og en eller anden skala fra mørk til lys. Jeg sætter en påskegul tråd fast i rammen og binder den første knude. Et ottetal.

LASTRUM

Jeg har sagt datoen så mange gange, jeg har skrevet den.

D. 28/4.

28. april.

-Hvornår er det, I skal afsted?

-28. april.

Vi er forbi, vi er i luften.

Lungebetændelse, vaccinationer, afskedsreception, møder, tekster.

Færdiggjort. Billedskærerjern og transportkassen til Lady Alice.

Askeskyen fra Island blæste væk. Flyene er på vingerne igen.

Jeg gaber, har gaze på mine øjenæbler, det gør ingenting. Min hjerne skal ikke præstere andet end at blinke. Tage skridt, trække vejret og mærke det, der ligger under mine fingerspidser. Lige nu et armlæn. Udenfor vinduet er alt hvidt, de sidste konturer af Danmark er forsvundet.

På køkkenbordet i København står en hvid, grøn og lilla buket, som blev bragt til mig med bud fra min søster. Jeg burde have smidt den ud, for den står næsten vissen i sin vase. Jeg lader, som om jeg bare glemte det.

Hvidvin, Grand Ferrand, Bordeaux.

Parret foran os kysser.

Lady Alice ligger under os i en lindetræskasse, og kassen har fået sine første slag. Hukommelse, sår på huden, spor og sorte skubbestreger.

Congo er kun tekst. Kinshasa.

Jeg har skrevet det igen og igen,

Søren Assenholt var første gang i Congo i 2008.

Søren Assenholt har lavet flere projekter efter sin rejse til Congo, som.

Vi lander på en tankestreg.

C-o-n-g-o-

OFF AER. TO KOWALSKI
2 PAY TO CORRESPONDENT

LOREN BOWMAN
TAMM-GATE 25 N. 10
1400 CORRESPONDENT
DENVER

FLY

Fransk, smilende steward, han er mit anker. Antallet af hvide mennesker er faldet til 20 %. Der tales fransk-fransk, congolesisk-fransk. Fransk champagne, vin og maden er dyr. Et skulderklap, en tidslomme, en sidste europæisk kylling.

Om få minutter begynder vi nedflyvningen til Kinshasa. Vi håber, at alle har haft en behagelig rejse, og at vi snart ser jer tilbage på en af vores flyvninger her hos Air France. Efter otte timer begynder vi at pakke vores ting sammen. Bøger, papir, pas og musikafspillere bliver pakket ned i vores tasker, og jakken bliver lagt over armen. Jeg trækker vejret dybt ind i trykket fra vores fald nedover himlen. Jeg læner mig ind over Søren og kigger forbi vingen, der er bred som en gade og gynger tungt i opbremsningen. Udenfor er lyset ved at forsvinde, og det går hurtigt, snart kommer mørket. De øverste skyer er høj, hvid blomkålsarkitektur. De nederste er mørkegrå, flade stykker, der trækker striber som løse akacietræer på den afrikanske slette.

Der bor 8 millioner mennesker i Kinshasa, men byen er mørk. Kun enkelte klaser af lys her og der. Søren har fortalt mig om generatorerne, der holder lyset tændt i de fleste dele af byen, men netop kun i klaser.

Kroppen er hvid og blød og stadig kold af aircondition. Byen ligger under mig, er stadig fiktion, og min krop er længdegraden, en strimmel af film og bøger og forestillinger. Jeg er uden erfaringer. Hukommelsen griber, hvad den kan finde af fritsvævende ting, der deler himlen som vraggods.

Og derude, mellem skyerne og horisonten er et bredt stykke himmel, der bliver pink, rødt og så farven af nogen, der skærer råt kød over. Det sker lynhurtigt. Et smæld, lige inden alt bliver sort.

LUFTHAVN

Varmt og fugtigt på trappen ned fra flyet. Jeg kigger op. Himlen strækker sig hele vejen tilbage til Danmark. Nordpå, forbi Paris og hotellet med det lyserøde badeværelse støbt i et enkelt stykke plastik. Himlen over taxaen, der kørte os hen til det forkerte hotel ved Charles de Gaulle, flyveturen fra Paris tilbage til Kastrup lufthavn og himlen over metroen, der havde stoppested på Christianshavn. Torvegade, dér, her, N'Djili Lufthavn. Samme længdegrad. Ingen tidsforskel.

Bølgelængde. Jeg er usikker på alt, hvad jeg siger, hvad jeg gør, hvad jeg udsender. Jeg leder efter en retning, kigger op og finder en arm, der peger os hen i en lufthavnsbus.

Vi går henover landingsbanen, varmt, mørkt, auberginefarvet himmel. Søren siger, at alting virker forandret, anderledes opdateret, siden han var her sidst for halvandet år siden. Ind i bussen, vi pakkes til randen, ender i en kø til paskontrol. Væggene er ikke lavet af sten, væggene er folk i forskellige uniformer; politi, gendarmen, lægevagter i hvidt, som tjekker vores vaccinationskort. I det bagerste hjørne sidder nogle hvide mennesker og venter. Kroppen er varm, kufferterne lange og luften er tung. Folk går frem og tilbage, på tværs af køerne og spejder fremad. Det er et meget lille rum. De svajer ud fra køen, ud fra kanten af den ene skulder ud til kanten af den anden.

Fra venstre pludselig en stemme fra en mand i en hvid og blå polotrøje. Han har en mobiltelefon i hånden, hæver sin stemme og siger igen: Monsieur Søren? Vi nikker, smiler og træder lidt på stedet i vores plads i køen. Så bliver vi stående til det bliver vores tur. Forbi paskontrolløren i boksen, stempel og et nik fra lægen i hvidt. Der er ikke nogen egentlig vej ud, og vi kanter os ud forbi lægevagten, der drejer hovedet ned mod vores bagage og tager et lille skridt mod venstre. Jeg kan ikke se hende i øjnene, jeg er stykker af glas. Jeg er stykker af glas, der er sat sammen til en kantet form, som de kan lyse igennem med røntgenstråler.

BAGAGEBÅNDET

Stemmerne runger i rummet; de springer tilbage fra loft og vægge, de lægger sig omkring mit hoved som en forbindelse af vat. Jeg er ved at være træt. Rummet er nærmere lyd end materie; jeg kan ikke se, hvor det starter eller slutter.

I det ene hjørne begynder et lille ovalt bagagebånd at køre, langsomt og bulet. Folk samler sig i kanten af båndet, til sidst er de så mange, at de må vende siden til og stå som vogne i et tog. Mange har en arm, der fægter eller peger eller prøver at komme i kontakt med nogen et stykke væk. Larmen tager til. Jeg kan se mundene bevæge sig, men stemmerne lander bare i en suppe af lyd.

Der er politi, gendarmer, soldater og uniformerede servicefolk. Bare blandt bagagepersonalet er der så mange forskellige uniformer, at jeg ikke kan gennemskue, hvad forskellen er. Måske kigger de efter bagagen på forskellige måder. Nogle står med en mærkat i hånden, nummeret fra indtjekningen, som de leder efter på båndet. Andre kravler henover båndet, sætter sig på det, bøjer sig sammen og kører med, dukker sig i den lille åbning og forsvinder med ud i baglokalet. Sidenhen dukker de op igen på vores side af væggen, som små menneskepakker, der folder sig ud.

Søren har stillet sig ind til båndet med siden til som alle de andre. Jeg stiller mig længere bagud, bagved en søjle med fliser. Til højre for mig står en lille, hvid dreng lænet opad søjlen. Han er installeret mellem to rullekufferter, hans mors og sin egen håndbagage. Hun står klar ved bagagebåndet, aggressiv, skifter mellem at læne sig til venstre indover båndet og vende sig om. Hun vifter ofte sin hånd hen imod drengen. Som om den skal røre mørtel og mure, bygge vægge op omkring ham.

Bøjlerne på kufferterne er trukket op, og drengens højre arm ligger henover håndtaget på den ene. Han kigger afslappet rundt omkring sig. Armbåndsuret er alt for stort til hans håndled. Selv i inderste hul. Urskiven skyder sig ud i luften, og da han vinker tilbage til sin mor, kurer uret rundt på den forkerte side af armen, nedad.

YVETTE

Yvette er amerikansk hustru til en ungarnsk mand, der arbejder i en bank hernede, og hun er lige kommet tilbage efter en ferie i New York. Jeg har set efter hendes tasker i fem minutter. Jeg er udset, fordi jeg hvid. Men hvorfor er vi her? Hun siger, at det er et usædvanligt valg af sted. Ja. Hvorfor. Hun spærrer øjnene op, da jeg fortæller om historien bag. Hvorforet. Kunsten. At Søren og Professorens skal udveksle håndværk igennem krop og gestik, og at vi også skal op til Det Etnografiske Museum for at finde resterne af Stanleys båd. Det er en længere historie, forklarer jeg. Yvette trækker i mundvigen, lægger hovedet lidt på skrå og giver mig navnet på en mand på kunstakademiet, som hun har købt værker af. Hun kalder ham Art Director, og siger, at hvis vi ringer, skal vi sige, at vi har fået hans navn af Yvette i lufthavnen. Og så skal vi hilse. Jeg siger tak og rejser mig op. Søren står med alle tre stykker bagage, og vi bevæger os mod udgangen. Han smiler. De var der, alle kufferterne.

MERCEDES

Parkeringsplads. Sved og fugt i trøjen. Kunststof, taskerne, kufferterne, der falder i revner og bump på asfalten. Parkeringspladsen. Jeg er bagud, hiver skævt i håndtagene for at løfte kufferterne ned fra en kantsten og trække dem op over en ny. Der er biler og mennesker overalt, jeg gennemskuer ikke systemet og sakter ind og ud i tilfældig slalom, hele tiden med pejlemærket et stykke foran; Søren med Lady Alice på skulderen og vores hjælper med mobiltelefonen. Rygsækken damper i en varm plade mod min ryg, mere kunststof, nylon med optimal pasform. Kantsten igen, kufferten stopper, og jeg hiver, men kan ikke få fat. En mand står ved en bil og ryger, han kigger på mig og den øverste kuffert, der kurer ned på den forkerte side af trækkehåndtaget.

De sidste hvide kroppe forsvinder ind imellem de sorte, sætter sig ind i biler med tonede ruder. Vores bil er en mørk og bulet Mercedes, og dens bagrude er fyldt med tøjdyr. Der hænger også et omkring bakspejlet, en høne med en stoffodbold syet på den ene fod. Den dingler, da vi sætter os ind på bagsædet.

Vi sidder, pakket ned under vores tasker, forsæderne er stadig tomme. Der bliver snakket henover taget. Jeg tror, at vi fylder for meget til at sidste mand kan være der. Manden, som hentede os bliver stående udenfor med sin mobiltelefon i hånden, og to andre sætter sig ind. Chaufføren er lille og spinkel og nederst på hans smalle hage sidder et skæg. Skuldrene stikker frem under en hvid undertrøje, og jeg er tung i sofasædet.

ALICE SIGER

Alice siger, at jeg ikke skal lade mig indfange af følelsen af fremmedhed. Det fremmede er bare en konstrueret ting, det er slet ikke virkeligt.

Alice siger, at jeg skal stoppe min krop, hvis den bliver nervøs eller bange. Der er ikke noget at være bange for.

Alice siger, at jeg ikke må lægge mærke til hudfarve. Hvis jeg lader mig påvirke af, at alle mennesker på gaden pludselig er mørke, så skal jeg lade være med at tænke over det. Så skal jeg fortælle mig selv, at hudfarve bare er en overflade. Det ved jeg da også godt? Har du ikke forberedt dig hjemmefra? Har du ikke læst nok, er du ikke oplyst? Der er virkelig ingen grund til at falde i den slags fælder. Arh, kom nu, det fremmede, det eksotiske? Den type Andethed har vi gennemgået i pensum. Kom nu, siger Alice.

Jeg prøver at forklare Alice, at det er mig selv, der virker fremmed og ikke congoleserne. Men Alice mener, at jeg skal distancere mig fra min egen følsomhed og tænke mig om. Hun har selv tænkt sig om, og hun åbner en bog. Hun har taget jakken på, der passer præcis i skuldersømmene. Den er hverken for stor eller for lille. Den sidder godt. Og den skjuler fint, at hendes skuldre faktisk er en anelse for brede til resten af hendes krop.

N1: BOULEVARD LUMUMBA

Vi kører i mørke, støv, diesel, i lyden af generatorer. Lamper og lygter i klaser omkring samme generator, der lyder som en lille traktor. Folk svæver forbi, det gør de, mørke stilke langs vejen, olielamper. Rækker af skikkelser i vejkanterne, som vandede tuschtegninger eller flossede udklip. Jeg tænker, at så mange mennesker er umuligt. Smukt, bøjede kroppe, tynde kroppe, buttede kroppe. Mørke øjne, der venter på at komme over vejen.

Handel, hele tiden handel. Klaser af tynde vægge, husfacader med sidegader der stikker ind i mørket med lige så mange små prikker af lys. Grøntsager i poser, noget andet henover disken. Det er barok dramatik, 40W på en kind, på en hånd, på en bevægelse. Og så flytter spotten sig og lyser på noget andet. Sælger stadig grøntsager, en type grøntsager, en kvadratmeter til hver bod. Bilerne, busserne, blå og gul, gaffertape på vinduesrammen, folk er stuvet ind i køretøjer. Sidder på taget, hænger ud af vinduet. Huller i vejen. Indfletning. Vi skubber til hinanden, biler kommer ud fra sving. Vi skal overhale. Vi skubber en modkørende bil helt over i den anden vejbane med en usynlig pude af luft, der ligger på vores køler. Så retter vi nogenlunde ind igen, skarpt tilbage mod højre side af vejen.

Vi stopper på en holdeplads, og de to mænd på forsædet stiger ud. Smækker dørene bag sig uden at sige noget, og vi kigger rundt, spærrer øjnene op. En anden bil stopper ved siden af os. Fem personer på bagsædet. De kigger ind. Arm hænger udenfor. En dreng stikker op fra bagagerummet, der hvor ruden skulle have siddet.

Søren siger, at det er mærkeligt, og han hiver telefonen frem og tager et stjålent billede. Vi må ikke fotografere i det offentlige rum, ikke uden tilladelse. Han kigger ud af sidevinduet og mener at kunne se den ene mand stå og tale med nogle andre. Der går noget tid. Biler stopper og kører igen. Til sidst går dørene op. Ny chauffør. Ny mand ved siden af.

“Why are you here?”

AKADEMIET

Bilen drejer ind til venstre og standser ved siden af nogle træer, der er blevet fældet i vejkannten. Rødderne ligger der stadig, på siden, og strækker armene ud i luften. Rødderne er på størrelse med små biler. Vi parkerer imellem dem, og chaufføren stiger ud. Der er de, siger Søren, og jeg ser store smil, der sidder på en mur, der er revnet og har åbnet sig. Jules, Professoren og et par stykker mere. Jules sidder øverst og hviler fødderne på murbrokkerne, der hvor muren er sunket sammen. Arealet inde bagved muren falder væk i mørkt uld og lyden af cikader.

Jules hopper ned og kommer imod os. Søren, my friend! Dét her er sket siden sidst. Hele denne her vej skal asfalteres. Og så har de fældet træerne. Kan man få rødderne?, spørger Søren. Professoren har faktisk nogle. Vi griner. Kom ind og få en øl.

Vi tager kufferterne og ruller ned ad en vej, ind på akademiets område. Jeg går lidt bagved og kigger til siden, på begge sider græsplæner med omridset af skulpturer, nogle på sokler, nogle vokser ud af mørket som monstrøse stenbrud. Jeg kan ikke skille det ud. Jules spørger, om jeg er okay, og jeg siger ja. Det har været en lang rejse. Ja, og nu skal vi sidde og have en øl, siger han. Okay? Okay. Vi smiler, og jeg bliver ved.

Den ene af mændene har nøglen til caféen, en lille malet bygning med skråt tag. Der er malet en reklame på siden af huset, der skal ligne en plakat. Mange studerende arbejder som skiltemalere, fortæller Jules. Det kræver god teknik og er en del af uddannelsen.

Fire stole og et bord bliver trukket frem fra et halvtag. Vi sætter os, og vi smiler. Nej, vi griner og nikker. Jeg forsøger mig på fransk og Jules forsøger sig på engelsk. Professoren hæver flasken imod vores, læner sig frem, og vi skåler. Velkommen. Og i morgen, siger han, arbejde. Han slår Søren på skulderen. My friend. Vi griner. Travailler.

Jeg er ved bordet, og jeg er ved buskadset lidt længere væk. Vi er gået langs palmer, huse, palmer, og nu sidder vi udenfor caféen. Derhenne er træer og buske, og selv i mørket kan jeg se, at de er grønne og tætte. Ind imellem kommer der nogen hen og hilser. Så hilser vi også. Efter lidt tid går de igen, og jeg følger dem langs vejen, henover græsset og ind i mørket. Jeg mærker stolebenet fra plastikstolen skrabe mod grov asfalt. Hvad hedder sådan en stol? En hvid havestol i plastik. Jeg kigger tilbage ad gaden, vi er kommet fra. Jules læner sig tilbage og kigger sammen med mig. Han nikker langsomt, samler læberne og smiler.

-This is my country. I have lived here all my life.

DØRTRIN

Jeg står stadig på tærsklen til Congo. Den Demokratiske Republik Congo, siger Alice, husk det. Det er 2 lande og ikke det samme. Pas fotokopieret, alt registreret og stemplet. Og her er døren til vores hotelværelse. Jeg tøver. Flyet er landet med mig indeni og alligevel holder jeg kroppen tilbage, som om den kan vente lidt. Jeg er fra den danske middelklasse. Jeg er vokset op i en villa med nyheder fra langt væk. Det her er det andet land.

Åbner døren op med en nøgle. Congo. Har indtil nu været forebyggelse, vaccinationer og tekst. Mine øjne leder efter røde bakteriefloa, der blander sig med gule og prikker, der bevæger sig i formationer. Jeg læser ikke nyhederne, mens I er afsted, siger min mor. Det er selvbeskyttelse. Der er langt fra Kinshasa til Goma og uroligheder. Men jeg forstår det godt.

Jeg kigger på en sofa, en chaiselong med rødt stof og guldkant.

Jeg kigger på blanke, cremefarvede fliser på gulvet.

Ind på værelset. Kom nu.

Jeg prøver at flytte mig, flette ind og ud som bilerne i trafikken.

Ingen blinklys, prøve sig frem.

Tro på det. Jeg gør klar til at løbe.

Jeg tøver.

Sanserne er tomme bøtter, der blinker ud.

MØBLER

Dørkarmen er rødlig. Dørkarmen er orange. Nej, dørkarmen er brun. Rødbrun. Jeg kigger på den. Malingen skaller af allernederst nede.

Det tunge lod ved min fod er min kuffert, og det har det været hele tiden. Jeg ved det nu, hvor jeg ser den. Jeg løfter den ind med foden.

Rummet er stort, og der hænger en altan i højre side, i natten, bagved den røde chaiselong. I midten af rummet står sengen. Den er meget bred, og sengetøjet er strammet helt til omkring den. Der er nogle stole, også med guldkant. Lamper på natbordene med vævede lampeskærme. Et skrivebord med bred kontorstol i imiteret læder. Til venstre er døren ind til badeværelset.

At sætte mig i sofaen.

Der ligger noget under stoffet.

Noget i polstringen.

Drik for alt i verden ikke vandet.

Børst tænder uden.

Tøver med at lægge mig i sengen.

Tjek at døren er låst.

Tøver med at gribe om dørhåndtaget.

Hvis jeg rører ved det, rører det også ved mig.

Hvis jeg rører ved det, findes det.

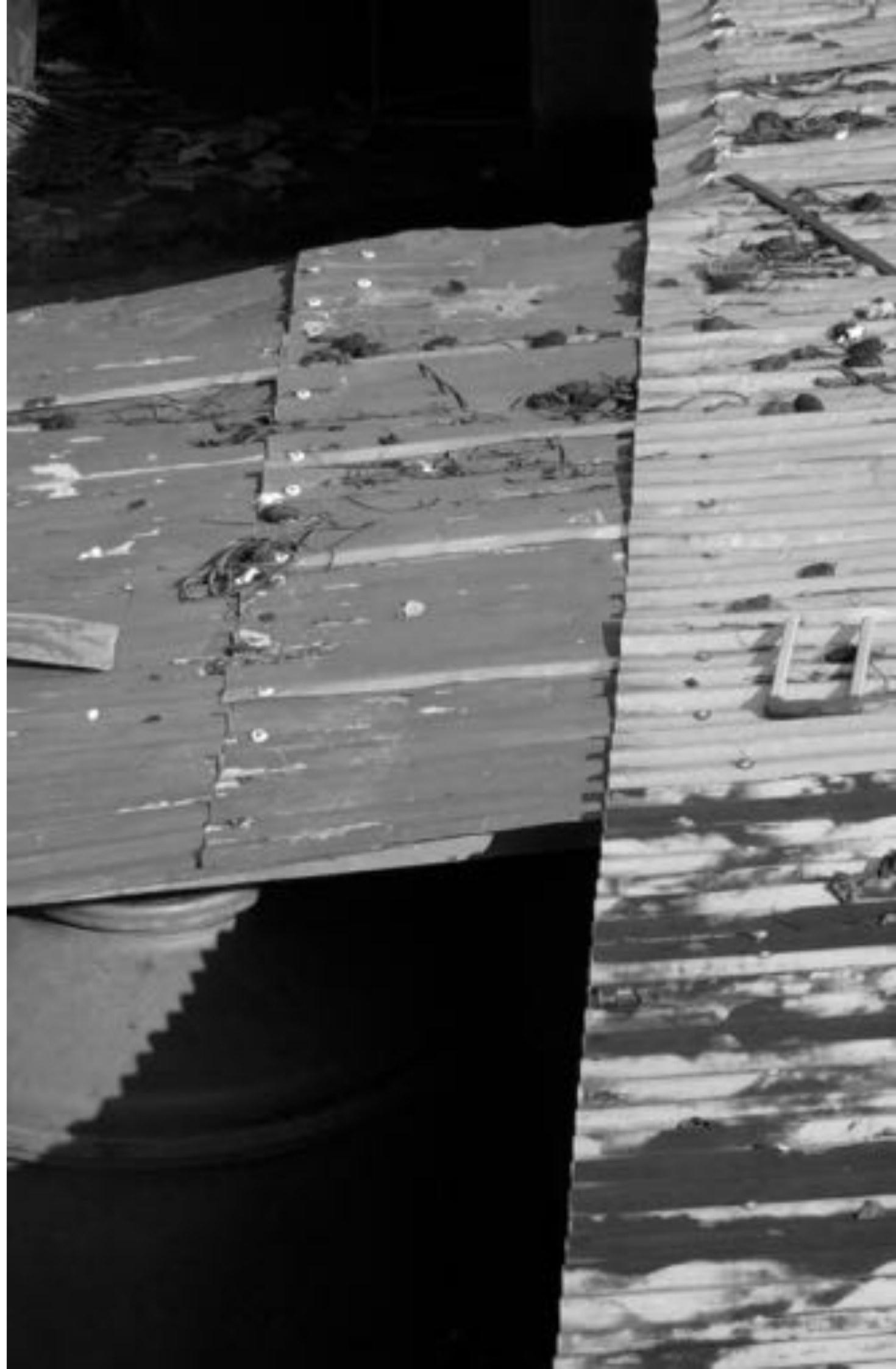
Jeg tager et bad. I min hårshampoo ligger hotelværelsets vægge og fibrene i sengetæppet. Der er radio i badet. Jeg skummer mit hår. Vandtrykket i bruseren forsvinder, når Søren trækker ud i toilettet. Sengen er af ædeltræ. Cikaderne synger udenfor. Synger, skræpper. Jeg når lige at høre Søren snakke om plastikguld, finermøbler og kulissearkitektur. Så glider jeg ind i natten. Kun afbrudt af lagnet, der bliver hevet af i varmen og lyden af en myg, jeg ikke mærker stikke.

BALJE

Morgen. Jeg kravler ud af sengen, ud på badeværelset. Henover vinduet er der et gardin, som jeg trækker lidt til side. Jeg støder næsen ind i hårde kvadrater, et gitter af metal med myggenet.

Nedenfor vinduet holder to mænd spisepause i en gård af jord, imellem huse af mursten og bølgeblik. Den ene sidder i skyggen fra det ene skur og forsvinder bag et hjørne, der er malet grønt. Den anden sidder i solen og spiser af en overskåret plastikbøtte. Han skraber noget der ligner havregrød op på pege- og langefinger, og skruer fingrene ind i munden uden at spilde. Øjnene hviler længere fremme, urokkeligt. Fødderne er nøgne og lagt til med støv. De tager lidt vand fra en stor blå balje, der står i skyggen. Drikker fra en suppeske og hægter skeen fast på kanten. De siger nogle ord, og jeg hører det ikke. Min krop er en højtsvævende balkon, der er monteret på en anden balje. Syng og bejl, jeg er for højt oppe.

Jeg slipper gardinet, der falder tilbage og dækker lyset til. Jeg vender mig om mod stuen. Min chaiselong falder på plads i sin firkant, op mod terrassedøren, der vender ud mod en anden gade. Derude kan jeg se en lang hvid limousine køre forbi.

GARDINER

Der er spændt gardiner ud mellem hotellets vægge.

Gardiner hænger henover væggene i gangen.

Gardiner hænger i døråbningerne, nogle steder som døre, andre steder i folder, draperede og tunge, samlet på midten med en guldsnor. Nogle steder er det tunge stof trukket ind til siden af karmen, andre steder hænger de ned som to rottehaler, man skal gå igennem.

Klokken er halv ni. Der står kvinder i receptionen, og de venter på os i det lille lokale, hvor vi spiser morgenmad. De smiler først, når vi smiler til dem. Hilser ikke, med mindre vi gør det først. Vi peger på et bord, og en kvinde river sig løs og kommer hen. Hun stiller sig helt tæt ved siden af mig og retter på min kniv og gaffel. Morgenmad? Jeg kan høre hendes vejrtrækning og mærke den på min arm. Jeg trækker sjalet op over mine skuldre. Ja tak. Omelet.

KORT

Jeg kan ikke se, hvor jeg er. Jeg går ned til receptionen, beder om hjælp til at finde den nemmeste vej fra hotellet til akademiet. Jeg får et kort over Kinshasa, og jeg spørger, om hun kan vise mig hvilken vej, jeg skal gå. Hun tager kortet og lægger det på disken mellem os. Hun breder det ud og stryger det som en dug. Hun kigger ned på det og drejer det et par gange. Hendes hænder ligger først i kanten. Så begynder fingrene at kravle henover de hvide striber, der markerer gaderne. Hvor er vi? Vi er her. Nej, vent lidt. Hun kalder på en kollega, der kommer hen. De taler lidt sammen. Prøver at finde vej i overført forstand. Den ene hæver hovedet og peger ud af vinduet. De slipper kortet. Kunstakademiet. Det nemmeste er at gå ned ad gaden her. Så drejer du til højre. Du går nu langs en lidt bredere vej i et stykke tid. Boulevard Du 30 Juin. Når du kommer til Nelson Mandelas Plads skal du dreje til høje. Kvinden vender sig hele tiden, som om hun er ude at gå bag disken, og hun strækker armen frem og fejer den mod højre. Så skal du gå måske tyve minutter henad Avenue Du 24 Novembre. Så kommer akademiet på højre hånd. Jeg ved ikke, om jeg kan huske det, siger jeg. Kan du vise mig, hvor vi er på kortet, og hvor akademiet ligger? Hun samler læberne og tager en dyb indåndning. Bukker sig igen indover kortet og begynder at gå tur med fingrene. Den anden kvinde hjælper og finder Avenue Du 24 Novembre. Så skal vi bare finde hotellet. Der er en gade, der hedder Palmiers. Men det kan ikke passe. Den ligger alt for langt væk. Det må være den forkerte. De kigger rundt for at se, om de kan få øje på nogen, der kan hjælpe dem. Så begynder de at forklare mig ruten igen. De peger og tegner i luften. Jeg folder kortet sammen og siger mange tak.

ALICE SIGER

Alice prøver at komme mig til undsætning. Hun fortæller om, hvordan teknologien har ændret vores oplevelse af rum. Og hun kan sine kilder. Hun henviser til et videoklip på BigThink med Nicolas Carr. Han fortæller om de intellektuelle teknologier, der har ændret menneskets hjerne radikalt.

Den første af dem er kortet. Fra kun at navigere via sanserne får vi pludselig kortet, et abstrakt billede at supplere med. Alice siger, at kortet ikke bare hjælper os med at finde vej. Det rækker langt ud over den praktiske funktion. Kortet har påvirket vores måde at tænke på, det har været med til at træne vores hjerne i at tænke abstrakt. At afsløre de strukturer og figurer, der ligger bag det vi ser og hører omkring os.

Alice siger, at sådan skal jeg tænke det. Jeg må tage det perspektiv med. Jeg fortæller hende i al fortrolighed, at det måske er derfor, jeg går lidt i panik. Fordi jeg er så vant til at visualisere ting på forhånd, at jeg har mistet evnen til at gå et skridt ad gangen, hen ad gaden. Alice retter mig: Hun synes ikke nødvendigvis, at jeg skal se det som noget, jeg har mistet. Husk på, at kortet er en del af den teknologiske udvikling.

Men, siger jeg til Alice, vi ligger også under for et skopisk begær, der er skudt ud af proportioner. En trang til at oversætte alting til billeder. Måske er rummet hotellet, gaden, hegnet, den grønne bod, det svampeformede hul i asfalten, de væltede rødder, akademiet. Lyden af blade og biler og bump. Og tilbage igen. I pendulfart. Sådan er Kinshasa for mig. Jeg har ikke lyst til at redegøre mere for det. Jeg må selv være den. Jeg må selv være kortet.

TIL HØJRE VED NELSON MANDELAS PLADS

En vejkant af jord. Solen, øjne, solen brænder. Ingen tonede ruder. Ingen FN-biler, ingen velgørende organisation. Ingenting i ryggen udover blikkene. Jeg kigger på klipklapperne på mine fødder. Jeg styrer udenom skraldet. Kroppe, der vender sig, én krop, to kroppe, femogfyrre kroppe, der har vendt sig mod os i vejanten. De står oveni hinanden. Stirrende øjne, der synker ned i bunden af min sjæl og skubber til min grund. Lædersko, sandaler, pressede bukser, sækkelærred. Øjne. Er jeg bedrager, en snylter? Jeg er høj og stiv og hvid, det ved jeg. Jeg er en søjle af marmor med en pynt på hovedet, der er alt for tung. Mørke øjne, kan jeg ikke skrive. Sorte øjne, heller ikke. Mørke blikke, lyder forkert. Sorte blikke, ondt. Jeg er høj og stiv og hvid, hvad ved jeg.

Vi vandrer nedad den første hovedgade fra hotellet, Boulevard Du 30 Juin. Den 30. juni 1960 bliver Congo uafhængig af den belgiske kolonimagt og kort tid efter: Borgerkrig. Vi skal fortsætte til vi kommer til rundkørslen på Nelson Mandelas plads. Et stykke henne ad vejen når vi et kryds, hvor der står en betjent og dirigerer trafikken. Store og små biler kører omkring ham. Store, blanke firehjulstrækkere og rustne rugbrød. Flade biler, nye og gamle, lakerede eller maledede. Bag ham er fire orange plastikkegler. Måske markerer de cirklen i rundkørslen. Vi spørger en kvinde i en grøntsagsbod på hjørnet. Hun nikker inde under det lille paptag, der er installeret over bordet med hendes varer. Det er den rigtige plads. Vi drejer. Avenue Du 24 Novembre. 24. november 1965 bliver Mobutu præsident i D. R. Congo. Vi går og går på avenuen, i pølen af øjne, og selv om jeg har fået at vide, at vi skal ligeud, kan jeg næsten ikke tro det.

Vi spørger igen, en mand, der går foran os, om det er den rigtige vej til kunstakademiet. Han siger ja og peger. Fortsætter så ligeud, og vi gør det samme. Efter cirka en halv kilometer vender han sig om og siger, at vi lige så godt kan gå sammen, fordi han er på vej i samme retning for at hente sit pas. Vi siger tak og fortsætter bag ham. Vi træder hen over kloakhuller og går op og ned ad små jordskred i vejanten. Det har regnet i nat, og kroppen er skiftevis sten og jord og mudder. Men vi går bagved nogen. Tonede ruder.

PANDE

Mand møder kvinde.

Mand læner sig frem mod kvinde.

Mand og kvinde kysser hinanden, én gang på hver kind.

Kind mod kind.

Læber mod kind.

Bonjour Sanna.

Har du sovet godt?

Mand møder mand.

Mand giver mand hånd.

Mand trækker mand ind mod sig.

Mand og mand støder forsigtigt panden imod hinanden, diagonalt.

Pande mod pande.

Bonjour.

Ça va?

AKADEMIET

Det er slet ikke så eksotisk, i dag hvor lyset viser vej for min fod. Jeg kender muren fra i går, jeg ser kløften, hvor den er sunket sammen. Vi drejer ind på vejen, der går ned igennem skulpturparken, og nu ser jeg, hvordan den snor sig mellem to store græsplæner med palmer og kunst. Det er mest menneskeskikkelser, de fleste af dem på sokler. Vi går forbi et ansigt, der vrider sin åbne mund henover skulderen. Det ser ud, som om den er lavet i ler.

Først skal vi møde Professoren ved værkstederne, det første på højre hånd. En radio spiller et sted, flere radioer spiller, afrikanske numre spiller oveni hinanden og lægger sig i lag. Nogen råber. Eller ikke råber, de taler bare højt. Kvindestemmer, mandestemmer. De fleste hoveder drejer sig af led og kigger på os, men ikke alle. Nu er vi på akademiets grund.

Professoren kommer ud fra sit værksted og strækker armene frem. Bonjour, råber han og ansigtet flækker i hvide tænder og øjne, der løber over af varme. Først ser vi på rødderne udenfor værkstedet. Så går vi indenfor i det lille hus, og noget af musikken kommer derfra, en CD-afspiller, der står på en stol. Væggene er skrevet over med penslede tags, navne og bogstaver. Flere steder på væggen har han hængt billeder op, nogle af de studerendes malerier. Han har fået dem som gaver, og de flotteste har han hængt op. Denne her lermaske er også god teknik, siger han og tager en teatermaske ned fra væggen. Der står en lang række træskulpturer på gulvet langs væggen, noter og billeder ligger i stakke i en tilsandet reol. Jeg får en stol, og vi snakker lidt om ankomsten og natten og gåturen herhen. Vi snakker mest med hænderne, gestikulerer. Og så skal Søren i gang med at arbejde. Men hvordan, spørger Professoren. Hvordan skal vi gøre det. Vis mig, hvordan du arbejder, siger Søren.

REKTOR

Før frokost skal vi op på rektors kontor. Vi bliver ledt ind i hovedbygningen og går op ad flere sæt trapper, nogle slidte, nogle maledede. Smil og hilsen fra personalet. De spørger Professorens, hvem vi er, og han svarer hver gang. Så smiler de igen og nikker. En håndværker kommer ud fra et af toiletterne. Det virker ikke. På en repos møder vi akademiets engelsklærer, der skal med til mødet. Han er meget venlig, ikke særlig høj, i pressede bukser og med butterfly.

Vi fortsætter, og øverst oppe, inde bagved, er et mørkt kontor med ædle møbler. Der hænger afrikaprintet stof ned foran vinduerne, og det lys, der når igennem, lægger sig som et grynet lærred på gulvet. Rektor træder frem fra sit store skrivebord og nærmer sig langsomt. Hans håndtryk er blødt og slapt.

Sæt jer ned, og vi sætter os på stole i en firkantet kreds. Der er så meget plads imellem os, at det føles som om vi sidder omkring et tungt, bredt bord. Vind igennem rummet, stoffet i vinduet blafrer. Rektor smiler ikke. Han er højtidelig som en præsident, panden falder tilbage, og selv om brillerne sidder yderst på næseryggen skubber de hans blik indad. Jeg er meget glad for at møde jer. Og på vegne af akademiet er dit ophold en stor ære. Præsenter dig selv og dit projekt. Hvad går det ud på? Søren fortæller, at han vil udveksle igennem håndværk. At han leder efter håndværkets sprog. Han prøver at gå lidt ind i indholdet. Snakker om de værker, han har lavet, der handler om kolonitiden. Rektor nikker. Vind igennem rummet. Jeg vil også gerne donere et værk til skulpturparken, siger Søren og trækker Ny Dansk Kunst 2009 op fra tasken for at verificere sig selv. Rektor nikker, og så falder der en strøm af bemærkninger: Ved at du kommer her til vores land kan vi vise, at sindene er åbne, og at kunsten er vigtig. Ved at du kommer her til vores land, beviser vi vigtigheden af vores akademi og uddannelse. Ved at du kommer her til vores akademi, og ved at du foretager denne donation, overrækker os denne gave, vil vi altid være taknemmelige overfor dig og dit land og dit akademi.

GADEN

Vi skal ud og finde noget mad. Vi går sammen med Jules, og hver gang vi skal krydse en vej, strækker han armen ud som et gelænder. Okay, siger han så, når vi må gå, og så går vi, på denne ene dag imellem flere folk, end jeg har mødt i hele mit liv. Folk på gaderne, går og går, og folk i skyggen under træerne, der bare sidder. Der er små boder langs vejen, overalt små borde, hvor der sidder mellem to og seks mennesker omkring. Der ligger bunker af congoleserfranc i stakke ved siden af hinanden. Jeg har stadig ikke fundet ud af, hvad det er, de sælger, og om pengesedlerne viser status. Søren siger, at sedlerne ikke er meget værd. Der er dollars og så er der congoleserfranc. Det er congoleserfrancene, der ligger i stakke. Vi går forbi en bod, der vist sælger telefonkort. Og solcelleladere til telefoner. Alt er salg. Mænd og kvinder går forbi med spande på hovedet. Brød i pose i den ene hånd, pølser og kød i pose i den anden. Mænd, der bærer på ting, slår ting mod hinanden, når vi går forbi på gaden og jeg ved ikke, om det har noget med mig at gøre. Højest sandsynligt ikke. Congoleserne er super entreprenante, siger Søren, og de går bare rundt og venter på industrialiseringen. Det er bare et spørgsmål om tid. Jeg prøver at vurdere det, men dropper det. Det eneste, jeg ved, er, at her er mange flere mennesker, end der er ting at tage sig til.

HVID MAND GÅ?

Nu går jeg dem på klingen. Jeg går på jagt efter respons. Folk stirrer på os, når vi går på gaden, åbenlyst, med et fast blik, der ikke flytter sig. De trækker ikke en muskel, afslører intet. Bare store, bløde læber, der ligger støbt mod hinanden og øjne, der stirrer uden at blinke. Ikke vredt, ikke venligt, bare åbenlyst. Og de bliver ved. Hvis jeg vender mig om, ser jeg kun øjne. Og så ser jeg en bus, der kører forbi, pakket til randen med mennesker. På bagsædet ud mod vinduet sidder en lille pige. Hun banker sin pegefinger mod ruden og griner. Moren læner sig også frem og kigger med. Da hun ser, hvad pigen peger på, griner hun også.

Jeg er nødt til at sætte et ben foran det andet. Spørger Jules, hvorfor de kigger sådan på os hvide, om de er vrede over, at vi er her? Nej, det er enkelt, siger han. Folk ser os, og mennesket er nysgerrigt. Folk vil gerne snakke med os og vide, hvem vi er, og hvor vi kommer fra. Hvad vores land hedder. Men først lytter de efter vores sprog. Hvis de kan høre, at vi snakker dansk eller engelsk, siger de ingenting, fordi de tænker, at de ikke kan snakke med os. Generelt er vores folk venligt, siger han. Han smiler og ryster på hovedet. And there is no problem. No problem.

MICHAEL

Frokosttid, og en kvinde griller syv fisk cirka femten meter fra caféen, hvor vi sidder. Hun lægger dem imellem to runde grillriste med håndtag, og så vender hun dem, ind imellem. Det dufter af bål og sommer og grus under fødderne og bøgetræer og tæpper på græsset i en have i Jylland.

Fiskene ligger til afkøling nu, og hun går i gang med at skrælle en citron til de to mænd ved vores nabobord. Først skærer hun skrællen af i en lang spiral, og så laver hun et lille firkantet hul i toppen, der går helt ind til kødet. Kvindens hår er delt og kæmmet i en konkylie, der ligner spiralen fra citronen. Hun giver frugterne til mændene. De suger saften ud af hullet, og til sidst presser de frugten fladere og fladere for at få det sidste ud. Det eneste, jeg har spist sådan, er Sun Lolly.

Da hun er færdig med at skære, pakker hun resten af citronerne ind i et tørklæde og lægger bylten ovenpå hovedet. Inden hun går, skraber hun en knivspids laksefarvet mos ned i hullerne på de halvspiste citroner. Jeg ved ikke, hvad det er.

Søren forklarer, hvad han gerne vil hernede, og vi planlægger. Vi snakker lidt om kunst, lidt om arkitektur og om, hvordan Jules lige har prøvet at lægge elektricitet ind i sit hus. Med jævne mellemrum falder vi ind i os selv, og vegetationen afbrydes kun, når nogen har et spørgsmål.

-Søren? How did your people react when Michael Jackson died?

Det er kun 9 måneder siden han døde, og det fylder stadig meget hernede. Imens vi sammenligner MJ-landefakta, kigger Professorens i min fransk-dansk-franske ordbog. Jeg betragter ham bladde og bladde. Det ser ud som om, han virkelig læser, selv om alle ordforklaringerne er på dansk. Han rynker panden og kigger. Side efter side.

DMI

Luften hænger hernede, men selv om det er regntid, har vi endnu ikke mærket andet end et par dråber. Luften er tung og fugtig, alting smager en lille smule sødere. Himlen skifter og skyerne skilles, men skyerne ser så tunge og drevne ud, at jeg ikke tror, at de kan flytte sig. Jeg hænger også deroppe, ind imellem suger jeg diesel og overskydende fugt helt ned til bunden af mine lunger, så det er svært at ånde.

DMI har ikke ret; her er ikke tæt regn og store dråber hele dagen. Her er tungt og tæt, men her er ingen regn. Da Hergé skrev Tintin i Congo, havde han aldrig været i Congo. Det har DMI heller ikke, da de skrev deres vejrudsigt. Solen skinner nu fra en næsten skyfri himmel.

BLÆST

Værkstedet. Billedskærerjærn og hammer i hånden. Søren og Professoren hakker på hver sin ende af kvindekroppen i stammen. Folk omkring mig står tæt, små drenge, unge drenge, de kigger på mig, på håndværket, på kameraet og på kvinden, der hakkes frem. En sort mand arbejder med en hvid mand. Kameraet står på tre ben og læner sig ud fra tagets skygge. Hvid mand og hvid kvinde. Det tilbagevendende spørgsmål: Hvad laver vi her?

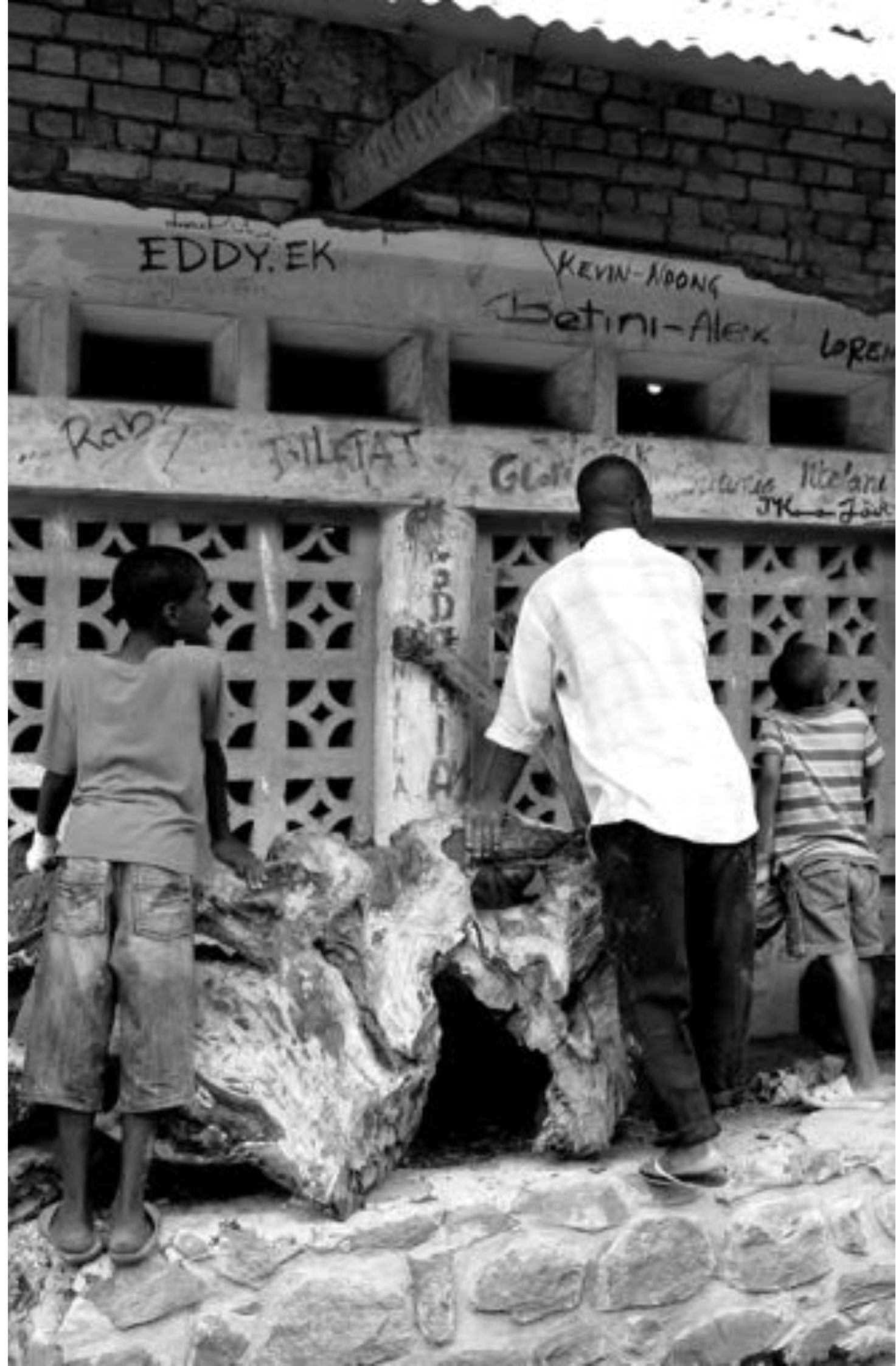
Professoren forklarer Søren, at han forener intuition, fantasi og silhuetten i sine skulpturer. Søren's del af skulpturen er konveks og skarpkantet, Professorens det modsatte. Flere kommer til. Samler sig omkring bordet, hvor stammen ligger. De samler sig omkring mig og min hvide plastikstol.

Jeg skriver i min bog, imens de står omkring mig. Det franske gør mig træt. De rører ved alting, imens de snakker, fortæller, spørger. Rør ved ting, forbind dig med dem. De små drenge, der står bag mig, skal røre min hvide plastikstol, kanten af min lilla trøje. De skal røre den døde høne, som manden foran dem holder i vingerne. Da han flytter sig og går forbi ser jeg, at den ikke er død, hønen. Dens ben er bundet sammen, og den skræpper et par gange. Rør, brug, vend, spørg. Lær funktionen af en hvid mand og en hvid kvinde. Har du børn?

Min hånd ligger på papiret, der er blødt og varmt, og jeg drømmer om en bredskygget hat. Solen nærmer sig mine ben på trappen ind til værkstedet, og jeg flytter mig fra stolen til træstubbene i skyggen. Professoren kommer hen og lægger en sort skjorte, som jeg skal sidde på. Det blæser i dag, befriende, og jeg sidder imellem spånerne, der flyver af træet. Nogle gange rammer de mine ben, spånerne i stedet for solen.

Hammeren på skærejernnet, tre slag og under slagene en lyd af vedet, der bliver skrabet af, fibre, der slipper dybt inde i træet. Armen er tyk og musklerne arbejder, der ligger sol og skygge på overarmen. Hjernen er låst i kraniet, kan ikke røre ved noget, kan ikke skabe noget i sit tårnkammer. Hænder hugger, børster spåner væk, og kunsten er at følge årerne og finde ud af hvor hårdt, man skal slå. Kvinden begynder at træde frem. Jeg spørger Professoren, om han har børn, og han trækker sit oui ud i bagmunden, som om: selvfølgelig. Han tænker sig om og siger så, at han har seks børn.

DIANA

Stop.

Drengene taler til mig. De vil vide, hvorfor jeg bruger så meget tid på at skrive. Hvor er jeg fra? Fra Danmark. Europa. En af drengene siger, at når han bliver større, kan han komme derop, men at han tror, at der er meget koldt. Her er det varmt, og det er rart, fordi man så kan lege og være udenfor.

Stop.

Mindre dreng kommer hen til mig og fortæller, at han kan de første bogstaver af alfabetet på engelsk.

Og tallene.

Så siger han bogstaverne og vi tæller til ti.

Han er 21 år gammel, siger han, tallet, der kommer efter 10. Når han bliver stor, vil han til Vesten og synge. Eller lave film. Det er lige meget. Han siger, at han har ondt i tanden og viser mig en tand, der er flækket i munden, helt ned til tandkødet. Det gør meget ondt.

Stop.

De spørger mig igen, hvad jeg skriver, og jeg siger, at jeg skriver en bog om kunst, fordi det ved jeg, hvordan jeg siger på fransk.

Stop.

En ny er kommet til. Han kender Danmark fra fodbold og vil gerne til København. Han beder om mit navn, så han kan finde mig på Facebook. Jeg siger, at jeg ikke er på Facebook. Men så tilføjer jeg dig som ven, siger han langsomt, så jeg forstår det.

Hans hånd ligger på kanten af stolen, ved siden af de andre, deres arme laver en skærm bag mig, som om jeg sidder i en fletstol fra sydstaterne.

Stop.

Nye kommer til, rundt omkring stolen. På pladsen mellem værkstederne spiller andre drenge fodbold, 2. fodboldkamp, siden vi kom. Nogle har fodboldsko, nogle spiller i badesandaler og andre i bare tæer. Men de har alle fodbolddragter; lige nu de grønne overfor de lysegrønne. Drengene ved siden af stolen går, fordi de skal hjem. Vi ses igen, ikke? Er du her i morgen?

Stop.

Jeg rejser mig og går over til Søren og Professoren, der stadig hakker.

Jules smiler. Princess Diana, siger han.

BRØDET

Sække med korn, nødder i kurve, tre-fire forskellige slags. De vandrer forbi og sælger mad og vand, de vandrer forbi og laver lyde, klikker med tungen og suger luft ind mellem spidse læber, som når man kalder på en kat.

De slæber store plastiksække med vandposer, som de køber, åbner og tømmer ned i svælget, mens de går. Den tomme pose smider de på jorden.

En halv liter vand i hver pose, vil jeg gætte på.

Appelsiner.

Æg. Høje bygninger af æggebakker stablet på hovedet af en mand. Æggene i solen.

En kvinde med en brødbalje drejer hovedet, og baljen drejer med. Brødene bladrer forbi som en krone af flutes. Professoren råber til hende og køber et baguette.

Det er ikke regntid, har jeg fundet ud af. Regntiden er netop slut.

NATHAN

Professorens nevø sidder på træstammen ved siden af mig og fortæller, at han er god til at læse. Så kigger han på min arm og siger, at jeg er meget hvid.

Moi, je suis noir, siger han så.

Efter lidt tid taler Nathan igen, han peger op på himlen og siger: se, de mange fugle. Hvad hedder det på dit sprog. Fugle. Han siger det. Fugle.

Nu bliver du rød, han peger på min arm.

Jeg siger, at den afrikanske sol næsten føles som en anden sol end den, der skinner i Danmark. Vi griner. Der er kun en sol. Det ved vi begge to.

Men den er svær at tåle for hvide mennesker, siger jeg.

Vi kigger ud på fodboldbanen imellem værkstederne. Støvet rejser sig under spillernes fødder.

Ikke for os, siger han, men hvis jeg er længe i solen får jeg ondt i hovedet. Vi bliver enige om, at det er vigtigt at drikke meget vand, når det er varmt.

Der er kun én sol.

Jeg beder ham skrive sit navn i min notesbog, og han siger, at hans efternavn er lidt mærkeligt. Han går hen og peger på sømmet i Professorens arbejdsbænk.

Det betyder søm, siger han, og vi griner.

Nathan spørger mig, om jeg skriver en bog, og jeg siger ja, en bog om mit liv, om kunst, om alt omkring mig.

-Hvis den skal udgives, må du viske mit navn ud, og jeg siger, at det skal med i bogen. Han smiler og slår blikket ned.

Jeg ville gerne have fortalt ham, hvad Flyvbjerg betyder.

Det kunne vi også have grinet af.

SKOEN

Jules og jeg er gået ud efter vand. Vi går tværs igennem akademiets gård, og han smiler, hver gang jeg siger noget. Området er stort, nu omme bagved værkstederne, kollegierne og muren, hvor performancekunstnerne huserer. Porten i muren er bredere her og afgrænsningen af akademiets grund er mindre markeret. Er vi gået ud? Jeg er ikke forberedt, da vi pludselig er på gaden igen. Pludselig ind imellem græs og sand, henover stykker med grov asfalt. Jules hiver sit lommetørklæde frem og dupper panden. Vi passerer mange, der vil sælge os poser med vand, men det skal vi ikke drikke, siger han. Vi skal hen til en anden butik. Første butik, vi stikker hovedet ind, og manden går hen til køleskabet, der er en tredjedel fyldt med øl og sodavand. Ingen vand. Vi går videre, krydser 24. november og går ned ad en smal sidegade. Jeg kigger rundt og kan ikke finde tilbage. Jeg vrider om på foden, eller træder på noget skævt. Pas på, hvor du går, lady, siger Jules og smiler. Jeg griner vist. Jules giver hånd til nogle mennesker på vejen. Jeg smiler og nikker. De kigger, og de fleste nikker eller smiler tilbage. Sandvolden bliver til en vold af skrald, og i renden løber en kanal af brunt vand. Høns går op og ned på bakkerne. Mennesker, kvinder i høje hæle, mænd i pressefolder, børn i beskidte undertrøjer, børn i rent tøj, men det meste en smule for stort. Mennesker inde bag løse gardiner, mennesker på stierne mellem husene. Sort. Og det helt rene tøj, altid det rene tøj, der er nypresset og glat. Som det eneste, der er rettet ind efter en snor. En kvinde i afrikaprint træder frem, høje hæle, skuldertaske med Pradaskilt. Hun kigger mig i øjnene, kigger, kigger, og glider så ned i det brune vand med sin ene høje sko. Hun knækker knæet og kigger ned. Vender om. Vi stopper på et hjørne med tre boder, som jeg ikke kan se forskel på. Jules har fundet vand. Hvor meget koster det, spørger jeg. Papermoney, siger han, papermoney, two papers. De her? Nej ikke dem, de her, siger Jules og bladrer ind til dem med det røde print. De er alle sammen bløde som toiletpapir. Sælgeren putter vandflasken i en Tesco pose og giver den til mig. Solen rammer mig som en jernplade, da vi går ud af bodens skygge. Jeg åbner flasken og ser kvinden stå ved siden af huset og skylle sin sko med en slange, der er stukket ned i en spand. Jeg smiler, og hun smiler ikke tilbage.

AFRICA

-Where are you looking?, spørger Jules, og jeg bliver vækket fra at tænke ned ad en helt tom gade. Fødder går forbi, folk kommer hen, der gives hånd, der kindkys ses og pandestødes. Sælgere går forbi og siger deres lyde. Klikker med tungen, suger luft ind mellem læberne, som når man kalder på en kat. Laver lyde, der passer til det, de vil sælge.

Jeg hører mig selv svare. At jeg ikke kigger på noget, fordi der er så meget at kigge på. En kvinde går forbi med en balje på hovedet. Hun slår to flutes imod hinanden.

Jules vender hovedet mod gaden, som om han leder efter mit blik i gruset. Hans øjne er runde og små og mørkere end nøddebrune. Så kigger han på mig og siger det igen.

-You know. This is my country.

Ja, jeg ved det godt. Jules trækker den ene mundvig op til et skævt smil og ryster igen hovedet langsomt fra side til side, imens han lukker øjnene lidt i. This is Africa.

PATRICK

Patrick er Jules bror, og han gentager det sidste af alle mine engelske sætninger, inden han selv begynder at tale. Han lærer engelsk ved at sidde foran fjernsynet og gentage replikker fra film fra Amerika. Han taler langsomt, og hans pande vibrerer på midten, når han former ordene, ord for ord. Selv om han taler virkelig godt, skal han koncentrere sig. Folk vil kun lære fransk, siger han. Vi lærer fransk, og det er dét.

Han peger på min bog, og jeg giver den til ham. Han bladrer længe igennem den og forsøger at læse, side efter side. Han fortæller, at der ikke rigtig findes forfattere i Congo. Der var én, siger han, men han skrev kritisk om landet, så han fik alligevel ikke lov til at udgive sin bog. Folk læser ikke bøger bare for at læse, siger han, kun hvis de skal uddanne sig. Og så er der jo Biblen, siger han.

GUD

Jules tror på Gud, men han følger også traditionerne fra sin landsby. Først og fremmest er han dog protestant, så han fravælger nogle ting fra den gamle levemåde. Jeg spørger ham, hvad han har valgt fra, og han fortæller, at han for eksempel ikke efterlever traditionens regel om, at man opnår rigdom ved at give penge til sine onkler. I Biblen står noget andet; der står, at man bliver rig ved at arbejde og tro på sin gud.

Vi er mange, der har både byen og landsbyen i os, siger han. De forskellige stammer har forskellige traditioner, men som regel går man fra barn til voksen i to stadier. Som 14-årig skal man dræbe en ged med et spyd, og man må ikke vende tilbage til byen, hvis man ikke klarer det. Alle stammerne har disse traditioner, fortæller han, og når det er tid, bliver de unge mænd sendt tilbage til deres landsby for at klare ritualerne. Jeg glemmer at spørge, hvilke ritualer, der gælder for pigerne. Jeg glemmer i det hele taget at spørge. Der er egentlig så meget, jeg gerne vil vide, men varmen, solen, fugten, bilerne. Musikken, larmen, hvad vil I spise, og kom med over vejen, solen. Solen svitser mine tanker og puster diesel ind i mit hoved. Jeg kan ikke tænke frit, og kroppen er et langt, lyst flutes, der bliver slået imod et andet, holdt af et par mørke hænder.

Jules forklarer, at han arbejder og tror på Gud. Det er det, han gør. Han er den første til at tage en videregående uddannelse i hans familie. Og han læser til arkitekt, fordi han vil genopbygge sit land.

VÆRKTØJ

Medbragt fra Danmark:

- *Lige U-jern, ottekantet skaft i ask, krom-vanadium stål: 5/20, 7/25, 9/30, 11/7, 12/20*
- *Lige V-jern, ottekantet skaft i ask, krom-vanadium stål: 12/10,*
- *Lige jern, ottekantet skaft i ask, krom-vanadium stål: 1E/30, 1E/8*

Lånt på akademiet:

- *Kølle i akacietræ, 30-35 cm lang, hoved cirka 5x6x15 cm, tilsnittet skaft, asymmetrisk*
- *Tremmebord med 5 planker på cirka 6x6 cm., fordelt med mellemrum på cirka 10 cm. Konstrueret i forefaldende træ, sandsynligvis akacie.*

FØDDER

Arkitekturen er faldet sammen. Arkitekturen genopstår. Ind imellem er byggerierne i gang. Høje huse, støttet af uoverskuelige stilladser af træ. Op mod himlen går slanke, sorte skikkelser, bærer på noget, sætter sig ned, rejser sig op. Selv oppe under himlen er der tæt befolket. Byen er beklædt. Tingene får lov at hænge, vasketøjet er en del af husene og mellemrummene imellem dem, det buer og bugter sig, ingenting rettes på en snor, men alt er snore, alt er fyldt med materiale. Meget er bygget med mørtel og sten, men meget er også bare lagt på, surret fast, og en plade kan skiftes ud med en anden. Har du en plade? Kender du en, der har en? Uregelmæssigheder og græs der vokser op rundt omkring og bryder sandet. Skraldet hænger fra rødder ned mod vandløbet, bækken eller kloakrenden. Det ligger fladmast i jorden, mod jorden, under jorden, flasker er flade objekter, små relieffer af glas. Gamle etuier til mobiltelefoner, poser, kapsler, appelsinskræl, et håndtag fra en rullekuffert, flade trædesten i byen. Dyr, der kravler op og ned imellem det, små insekter og firben, nogle med spættet ryggrad og nogle med brændende hoved. Her er meget sand. Veje, asfalt, kantsten, huller og ophobninger. Og så stederne med sand. Små sletter mellem podierne af genstande. Nogle steder helt blæst, støvsuget, affejet, andre steder ophobninger af det, der brækkes fra. Fødder, der vender og vinkler, fødder i klipklappere, fødder i højhælede sko, fødder i lukkede, flade lædersko. Igennem uforudsigeligt terræn, tilpasser sig, huller i vejen, en kant, der pludselig er hakket væk, ind i vejbanen. Kloakhuller og afløbsrender, de små gaders stenede bakker. Landskaber. Jeg ser mest med fødderne.

SØNDAG

Vi spørger Professorens, om han arbejder på en søndag, og han siger ja. Før middag arbejder han lidt, og søndag eftermiddag dyrker han sport. Vi skal med til fodboldkamp, og så skal vi møde nogle venner. Vi skal drikke en øl og spise noget kylling fra en god grill.

Han går hen til væggen og bukker sig ned til sine to telefoner, der er koblet på solcelleopladere. Begge er klapterelefoner, og han åbner dem på skift. Første telefon, åbne klappen og trække skærmen helt op til øjnene, imens han kigger henover kanten på sine briller. Så den anden, helt op til øjnene. Han trykker lidt på knapperne, men ikke meget. Jeg forestiller mig, at han bare skriver et enkelt ord i en sms. Oui. Eller Demain.

Professoren lægger telefonerne fra sig og finder en tyk kæng fra værkstedet, som han lægger på arbejdsbordet. Han forklarer Søren, at han forestiller sig en kvinde, der er gjort af to ting; virkelige feminine former og kvindelige silhuetter. Han kigger igen henover kanten på brillerne, denne gang på Søren. Kvinden i træet er både forestilling og virkelig krop, siger han. Det skal man altid huske.

ALICE SIGER

Alice siger, shhh!

*Tungen er tyk.
Min krop er en spidsforet boble.
Venter, venter, venter
og springer den så.
Stykkerne lægger sig ud i byen
som gadekryds eller flydesten
jeg kan springe imellem.
Kinshasa har påvirket mit sprogcenter.
Jeg siger ikke meget,
og når jeg gør,
leder jeg.
Ordene er væk.
De franske.
De engelske.
De danske.*

Okay, men så forestil dig, at nogen har sat en snor i dit hoved, øverst oppe. Jeg holder hovedet på den måde. Højt og balanceret. Og så lægger jeg min hånd på bagagebåndet, på gelænderet, jeg trykker en mands hånd, jeg kysser luften ved siden af kinder. Det, jeg ser, er stof. Sproget bliver først virkeligt, når jeg rører ved det. Hvis jeg kan røre ved det, så findes det. Udsigterne giver mig ingenting. Tagene, vasketøjet, solen. Stoffet tager mit overblik. Jo mere vi stirrer på hinanden, jo mere fremmede bliver vi. Jeg trækker mig, trækker blikket ned på mine fødder. Jeg prøver at tænke deres tanker, men kan ikke komme forbi. Jeg er nødt til at hælde hovedet imod sandet. Jeg kan ikke forstå, hvis jeg bare ser.

Alice siger, at det giver god mening. Hjernen er opbygget sådan, og man kunne lave forskning på det. Ser du, synsindtrykkene bearbejdes i nakkelappen, helt omme bagved. Det kan jeg ikke bruge til så meget i det lange løb. Berøringerne, lugtene, smagene, de ligger midt i kraniet. Snoren i kraniet, balancen. I øvrigt giver det god mening at fokusere på dine nærsanser, siger Alice, så husker du det bedre. Lugt, smag og hørelse bor samme sted som hukommelsen. De ligger i tindingelappen. Eller temporallappen, siger hun. Hvis det skal være fagsprog.

ALICE SIGER

Alice siger, at hun gerne vil uddybe det der med sanserne. Jeg kan godt huske det, ikke, at Aristoteles inddelte dem i fem sanser? Groft sagt kan man sige, at mange stadig forstår sansning ud fra hans hierarki. Synet som det ypperste og reneste. Berøringen som den af sanserne, der er mest primitiv og sværest at udpensle. Simpelthen fordi den er mest smudset til af virkeligheden, helt bogstaveligt, siger Alice og griner en lille akademisk latter. Meget er sket, jo bevares, og da specielt med neurovidenskabens kortlægning af mennesket. Det vil hun også godt lige gennemgå.

Alice kan ikke så godt lide at blive afbrudt, men jeg gør det alligevel. Jeg fortæller, at jeg har læst om et Afrikastudie, hvor folk tog afstand fra en så rigid inddeling af sanserne. Deres oplevelse af sansning var en meget mere generel følelse af kropslighed. Alice spørger, hvor jeg har læst det henne og lægger armene over kors. Jeg siger, at jeg ikke kan huske forfatteren, men at bogen hedder Book of Touch. Der er mange flere sanser end bare de fem stykker, Alice. Og desuden lapper de ind over hinanden.

Alice siger, at hun også var i gang med at udlægge det neurovidenskabelige perspektiv. Men at man jo heller kommer udenom, at vores krop er opbygget hierarkisk. Det er der nok en mening med. Alice siger, at hvis jeg ser på et kort over mennesket, så er hænderne jo placeret tættere på jorden end øjnene er. Alting lapper jo ikke ind over hinanden. Ser man det udefra, så har sanserne jo en placering.

Men ikke alt kan læses på et kort, Alice. Et billede af en by er ikke byen selv. At kigge på et kort over Kinshasa er ikke det samme som at gå ruterne, skridt for skridt, vartegn for vartegn. Desuden er det jo ikke kun vores hænder, der kan røre. Hele vores hud, hele vores hylster, er en stor berøringsflade, en altomsluttende hånd.

Alice er hårdnakket og hører ikke rigtig efter. Hun påstår, at repræsentationer af virkeligheden er med til at gøre, at vi forstår verden bedre. I en vestlig optik, bevares, siger hun. Jeg vender siden til hende og kigger ud over vejen. Eller i en optik, der tror, at viden kun kan måles i hjernen. I optikker og ikke i haptikker. Hvad med den næreste, nærmeste oplevelse af rummet omkring os? Sandkorn. Skred. Proprioception. Helt oprindeligt. Som noget, vi har glemt.

Siger du, at Afrika er oprindeligt?, spørger Alice forarget. Skal du ikke passe lidt på nu?

Kære familie

Vi mødtes med Professoren ved 10-tiden på akademiet. Vi gik en kort tur for at se nogle af de rødder som professoren havde fået (/købt) af staten (/det firma) der var ved at lave den nærliggende vej dobbelt så bred. Vi havde 2 dage tidligere jøket med, at jeg var professorens nye elev; en rolle som han i dag tog alvorligt.

Jeg har alle mine billedskærerjern med fra Danmark. Jeg har vist ham dem og sagt, at han må få 5 af hans favoritjern. Til gengæld, måske, får jeg en klump træ på 70 cm i længden og 20 cm i diameter. Træet minder om Wengé, samme type træ som Eigil-Bruno har som panelbrædder på væggen i kontoret. De kalder træet for akacie, men det er ikke den type akacie, som vi kender derhjemme.

Vi gik i gang med at grovhugge med en hammermejsel. Han var præcis i sine hug, jeg var nybegynder. Vi brugte tid på at tegne med kridt og bestemme linier, at forudsige skulpturens endelige udseende. Det var måske det sværeste. Jeg er ikke vant til at tegne, så jeg var mere legende med materialet. Ville se, hvad det kunne og lod træet og værktøjet bestemme udformningen. Det var han ikke helt tilfreds med, men Sanne sagde, at hun ad omveje havde hørt, at det alligevel gik godt for en nybegynder.

Jeg huggede og Sanne skrev. Vi var ikke forberedt på en arbejdsdag i denne stil, og det kom først alt for sent bag på os at vi var blevet kogt af den afrikanske sol. Sanne, som iøvrigt hele dagen var omgivet af drengebørn, som igen og igen spurgte, hvad hun skrev. Hun nåede stort set ikke at få skrevet noget, netop på grund af det spørgsmål.

Skulpturen tog form. Jeg fik mere mod og turde gå mere selvstændigt frem. Vi fik et par rigtig gode skud i videokameraet, som jeg her set siden og sætter stor pris på. Gammel tradition foreskriver, at det i landsbyen, hvor professoren har lært denne kunstform, koster f.eks. 2 høns, noget palmeolie eller penge til landsbyen at lære teknikkerne. Alt sammen som symbolværdi. Jeg har endnu ikke besluttet om det er fjerkræ, ged, olie eller penge, som landsbyen (i dette tilfælde akademiet) skal have...

Kærlig hilsen Søren

FUGLENE

Udenfor vores hotelværelse er der en terrasse, hvor jeg kan se vores lille gade ramme en stor hovedvej. Bilerne, der kører forbi er blandet metal; noget skinner og ruller blankt forbi de melerede mure, andet er ligeså bulet som murene og kører i hak.

Konstant dytten og råb, dytten, dytten, råb og råb, dytten og råb. Jeg gætter: Har bilen ingen blinklys, så dyt, når du skifter vognbane.

I den ene side af vores gade går en kvinde i klipklappere og traditionel afrikansk kjole i skarp gul og sort. Lidt senere, i den anden side af gaden, går to unge kvinder forbi klædt i stramme toppe, cowboybukser og stilethæle. Slim jeans, pumps, and yo, semiotics from the G.D. States.

Søren tager en fotoserie af pigerne, der møder en mand, der sælger jordnødder; hvordan de køber nogle og derefter går videre, nedad samme gade for fjerde gang i dag. Det siger Søren. Det er fjerde gang. Men det er ikke så mærkeligt. Der er mange, der går, og jeg samler på små punkter af ro. Et ligger hos småfuglene, der hopper henover terrassen og ned bag parabolen. Et andet på spyfluen i solen.

En skade flyver henover himlen.

SALT

Der er to typer salt- og pebersæt på vores hotel, og der er aldrig salt i dem, der står på vores bord. Sættet på bordet er de fine fra Kina; de står midt på bordet, ovenpå den guldfarvede papirsdug. Kan jeg bede om noget salt til min omelet? Jeg spørger hver morgen, og hver morgen henter servitricen et af de andre sæt hen til os. Det er en anden genre af salt- og pebersæt, som står på serveringsbordet ved væggen. De er lavet af glas, og de er større og mere klodsede end dem på vores bord. Hun tager et sæt fra serveringsbordet og sætter dem ved siden af det tomme sæt fra Kina. Smager abrikosmarmeladen godt? Er den taget fra glas eller er den most med hænder, og har den været skyllet i vand? Abrikosmarmeladen smager godt. Frugterne er store, undtagen bananerne. De er små og hvinende søde. Abrikosmarmeladen smager godt, siger jeg. Kvinden hviler fingerspidserne ved siden af min hånd et kort øjeblik, inden hun går tilbage til væggen igen. Jo, abrikosmarmeladen smager godt, og den kommer i små glas med ubrudt låg. Vi tager en lille pakke kiks fra kurven med brød og rejser os.

SKILT

Hvor er skiltet henne? Jeg spørger Søren. Måske har jeg drømt det. I drømmen havde vi et skilt til hoteldøren, hvor der stod: Vil ikke forstyrres. Søren har spurgt, om vi ikke skal vente med at få rengjort vores værelse, til vi er gået, og da jeg fortæller om skiltet, leder han forgæves.

Sejt, hvis du har drømt det, siger han, og jeg overvejer, om det er en materiel aflejring af ønsketænkning. Jeg samler det op fra gaden og hænger det fra en krog i panden. Vil ikke forstyrres. Vi arbejder videre.

To timer senere banker vores rengøringsmand på, låser døren op og kommer ind med rene lagner. Han smiler og går i gang med at rede sengen. Han har svedlugten med fra alle de andre værelser, han allerede har ordnet. Først tror jeg, at det er mig, der lugter af sved, og jeg løfter armen for at tjekke. Jeg lugter af Änglamark. Han er kun en halv meter fra mig og tørrer glaspladen på sofabordet af, men jeg kigger ikke på ham. Jeg tjekker ham ikke. Det gør jeg ikke. Der er indgået konsensus. Siden vi hilste, er vi usynlige for hinanden, han gør sit og jeg gør mit. Eller også er det skiltet på min pande, han har set.

TYSKERE

Aftensmad på hotellet, og vi deler en flaske vin. Søren kalder det nødvendig normalisering. Vi møder tyskerne, den ene er høj og kraftig og den anden er lille og tyk. Vi har set dem ved morgenmaden to gange, bukket over deres omeletter, fordybet i deres papirer og blikket til siden, hele tiden på opslaget i deres Zeitung.

Nu er de steget op fra svømmebassinet ved siden af bordene, og de har flydt rundt længe, dykket ned og dukket op igen som hvaler. De sætter sig ved et af bordene og tørrer lidt ind, inden de bestiller mad. Jeg gestikulerer til tjeneren, at vores saltbøsse er tom. Hun nikker og vender sig om og går ind i restauranten for at hente et sæt fra serveringsbordet ved væggen. Den store af tyskerne vender sig om mod mig med sin egen saltbøsse i hånden og siger: Sehr wichtig! Ja. Salt. De spørger, om vi snakker tysk. Vi taler lidt frem og tilbage. De er i landet på forretningsrejse og er meget glade for at være her. De arbejder med levering af materialer til byggeri, f.eks. til hospitaler. Det må være en god ting at bygge op, siger jeg. Jo jo. Man skal kunne levere de rigtige ting på det rigtige tidspunkt, siger han. Han hæver igen saltbøssen på deres bord og nikker alvorligt. Ligesom saltet.

ØRKEN

Jeg løfter på de store, tunge gardiner, der hænger langs væggene på vej hen til vores værelse, jeg løfter draperingerne lidt ud fra dørkarmen. Væggene inde bagved er matte, og de fleste af dem er holdt i en lidt falmet, påskegul farve.

Søren er gået i forvejen og står tæt ved trappen. Han kigger ind igennem en åben dør til et rengøringsrum. Jeg slipper mit gardin og går langs det bølgede velourtapet, guldrådet. Klipklapperne laver en ulden lyd mod gulvtæppet. Længere henne kan jeg se det svungne gelænder, der trækker trappen op på første sal, hvor vi bor. Der er højt til loftet.

Jeg stopper ved siden af Søren, hænger mig på hans skulder som en taskestrop og kigger ind i rummet. Hotellet skaller af. Vi står med fødderne på tæpper, og inde i rengøringsrummet er der sand og ler på gulve og vægge. Gulvtæppe hen til dørtrin hen til ler, og døråbningen er en portal, et magisk garderobereskab. Ti centimeter foran min fod er en ørken med brændende sol. Der står en rengøringsvogn med sprayflasker og plastikposer. Der hænger blå rengøringskitler på kaktusserne. Og dér, henne ved første sandbanke står en svaber og i hvert fald tyve store spande med væske.

TIVOLI

I dag skal Professorens vise os rundt i hans del af byen. Måske er det bare ovre på den anden side af vejen med de store rødder. Vi står i vejkanten og venter på ham, og jeg tæller for at overskue. Tæl på fingrene. Dage, skridt, Tescoposer på boulevarden. Poserne ligger i bunker hos de største af boderne, og nogle af dem ligger på jorden som skrald. Jeg kender Tesco fra udkanten af Stirling, Skotland. To gangarealer med færdigretter og kun et lille hjørne med frugt og grønt. Et helt gangareal med chips og slik. Der er også chipsposer i vejkanten her, Kinshasa, DR Congo. Jeg holder hænderne op foran mig og kigger på dem. Håndryggen er blevet mørkere, håndfladen er stadig uden pigment. Jeg spørger Søren, om Tescoposerne mon er blevet doneret hertil, men han mener, at det er kopivarer fra Kina.

Vi er gået helt ud til vejen. En flok drenge kommer gående, de kigger på mig. De går forbi og de kigger på mig. Nu forbi, og de drejer hovedet og kigger igen. En af dem bliver ved, trods meter for meter. Han drejer hovedet, kigger. Drejer hovedet, kigger. Jeg når op på ni gange. Hvad for noget?! - to hvide mennesker. Én gang til, hvad for noget?! - to hvide mennesker. Tredje gang, hvad for noget?! - stadig to hvide mennesker. Har I et Tivoli, så sæt os i bur. Det giver mening. Udstil os og spørg, er vi virkelige mennesker, selv om vi er helt hvide? Grin bare lidt. Kan vi det samme som jer, kan vi mindre, eller kan vi noget ekstraordinært? Må jeg røre ved den hvide kvinde, mor? Er det farligt?

UDSIGT

Vi står på toppen af Professorens hus og kigger ud over Kinshasa. Jeg kan se et par højhuse i horisonten. Det må være centrum. Der må være flere gader med asfalt end gader af sand. Søren spørger, om vi må tage billeder. Jules spørger Professoren, og han kigger rundt. Selvfølgelig, siger han, og vi går i gang med at dreje os rundt med udsigten. Det tunge kamera ligger mellem hånden og himlen, og vi drejer os i 360 graders panorama.

Først besøgte vi Professorens kone og børn, i et lille hus i en af de første, smalle gader. De kom frem fra et stykke lærred, der hang i døråbningen, og de smilede. Der var et lille opholdsrum inde bagved i mørket, nok en stue. Jeg husker ikke, hvad vi sagde til hinanden. Sikkert tak. Vi takker meget. Tak, fordi vi må være med, fordi vi må se jeres hus, fordi I åbner jeres døre for os. Tak, fordi I tog os med på tur, fordi I ringede efter en bil. Tak, fordi du gik med mig hen efter vand, tak. Tak, fordi du hjælper mig, hjælper mig, hjælper mig.

Nu står vi på toppen af et hus, og Professoren kyssede kvinden, der lukkede os ind i trappeopgangen. Hun stod med en baby på armen, og jeg tror, at han sagde, at det var hans barn. Han kyssede dem begge to, mere ømt og forsigtigt end de første. Flere koner, flere hjem, det her er også hans hus. Han har en blå baseballjakke på, og står i skyggen og kigger ud over byen. Ved siden af ham er en tørresnor med et par små underbukser og en strømpe.

BYEN

Jeg snakker med byen, jeg prøver at få den ind under huden. Jeg går i Kinshasa, jeg kender ikke Kinshasa. Jeg kender ikke belægget. Jeg har læst lidt historie i en bog, men jeg kan ikke læse byen. Jeg kan ikke være sikker på, at det, jeg tænker om byen, er sandt. Vi snakker ikke samme sprog, og vi betragter hinanden, tavse, fordi vi konstaterer, at vi ikke kan tale sammen. Hvor er du fra? Hvor bor du? Hvilket hus? I bor syv mennesker sammen. Ok. Jeg smiler. De smiler. Hils på hende her, hils på ham. Pande mod pande, kys mod kind på den ene og den anden side af ansigtet. Bonjour til siden, øjenkontakt og så kigge ned, kigge videre. Og jeg går på kanten af mennesker, af liv, af blod og beretninger, som jeg ikke kommer i nærheden af. Jeg går i Kinshasa, jeg har ikke virkelig været i Kinshasa. Jeg kender kun de gader, hvor vi færdes. Ganske få ruter. Vi er her ikke for at gå på opdagelse i landskabet. Vi er her for at udveksle håndværk, træ og kunst. Vi kobler os på to personer i hele denne by. Vi skal over vejen. Busser, biler, motorcykler. Noget går i stå, folk stiger ud. Stiger ind i noget nyt. Kinshasa er en by med 8 millioner indbyggere. Jeg har ikke set den. Og jeg får den kun ind under huden igennem myggestik og mad. Det ryger ud igen. Stikkene forsvinder. Maden optages eller udskilles. Jeg går i Kinshasa, på vej til en fodboldkamp, og vi følger med. Der er ikke timer nok til andet end at følge med, og jeg hilser, passerer og retter ind. Venter, imens Professoren giver hånd og griner. Jeg smiler, nikker, og kroppen er en sål, der justerer i forhold til underlaget. Den holder vejret, når der trædes ned.

FODBOLD

Vi sidder på sidelinjen af fodboldbanen, hvor Professoren skal spille på seniorholdet overfor de unge. Jules, Søren, Nathan og en af Professorens niecer, vi sidder i skyggen af en mur, der er malet med reklamer for appelsinsodavand. Jules kender de kunstnere, der har lavet reklamerne. De er overalt på huse, endegavle, vægge og mure. Helt minutiøst har maleren tilpasset billedet murens tekstur, så det på afstand ligner en glat plakat af papir. Ind og ud mellem stenene med penslens hår, og kunsten er en funktion i det offentlige rum.

Fodboldbanen er bred og består af mørkt sand. Professoren kommer løbende hen til os i sin blå fodbolddragt og siger til os, at alt er forandret. Hvor han før havde fokus på koncentration og konceptualisering, handler det nu om at spille, om venner og om god stemning. Nu skal hovedet slappe af. Okay? Han griner højt og giver håndslag, inden han løber tilbage igen. Da kampen går i gang har han rødt pandebånd på og løber ikke særlig hurtigt, selv om han er angriber.

Under kampen forklarer Jules om heksekunst, eller overtro, i Afrika. Han fortæller om fodboldkampe, hvor de bruger forbandelser og remser til at styre spillerne med. For et par år siden blev seks mennesker dræbt under en fodboldkamp, fordi de kom op at skændes om noget, jeg ikke forstår. Han prøver at forklare på fransk, men det hjælper ikke. Vi smiler og trækker på skuldrene. Der er ikke noget at gøre ved det. De kom i hvert fald op at skændes.

-In Africa we say that in Europe your witchcraft is technology; TV's, telephones, Internet. With us it's jealousy.

To spillere skrider ud i en tackling tæt på, hvor vi sidder, og de laver bremsespor i jorden. Træneren går fokuseret op og ned langs sidelinjen, imens han råber, at de skal spille hinanden. Da de misser en målchance vender han ryggen til banen og mumler ned i jorden. Er de trætte!? Han råber. Der er jo ingen progression i spillet! Jeg tror også, han bander. Han løfter blikket ud mod banen og vender sig så om mod en tilskuer, der sidder lidt længere nede af stregen. De fægter begge to mod banen, og lidt efter griner de højt.

DANSKVAND

Halvleg, spillerne er trukket ud til siden, og en sort bil er kørt ind på fodboldbanen og kører rundt i langsomme ottetaller. Der er kun to passagerer, og de har albuerne hvilende ud af vinduet.

Nathan bliver træt og bukker sig ind over sine knæ. Armen er strakt ned, og han tegner mønstre i sandet med en kvist med blade på.

Jules kommer med sodavand og congolesisk danskvand. Flaskerne er våde af dråber. Hvorfor kalder I det danskvand?, spørger Nathan.

Jeg ved det ikke.

Vi kigger på den blå mærkat på flasken. Han peger på den.

Dansk vand i Congo, siger han. Vi griner.

Vi er flyttet over på den anden side af banen og sidder nu ved siden af Professorens, der har skiftet til sine kokketerkede søndagsbukser og en undertrøje. Han råber efter spillerne, der nu er blevet mere aggressive, og han farer op af stolen, da de scorer deres første mål. Der klappes og råbes. Meget overraskende vinder seniorerne 2-1.

SORT

Vi er sorte. I er hvide.

Ha!

Ha ha ha ha ha!

Professoren henter en mand, der er sort som natten.

Selv det hvide i hans øjne er brunt.

Han kender ham ikke, men det er også ligemeget. Han er bare en del af et eksperiment. Professoren hiver ham hen ved siden af Søren og beder ham tage plads i stolen ved siden af.

Alle griner.

Se, dét er sort og hvid.

Han læner sig bagover og griner højt.

Vifter med armene og kalder på nogen. Jamen prøv lige at se!

Vi tager et billede, og Professoren kigger på billedet.

Ja ja, alors, black and white!

Very black and very white, siger jeg til flokken.

De gentager, hvad jeg har sagt.

Latteren stiger.

ALICE SIGER

Alice siger, at det er okay, at jeg griner af hudfarve, men kun fordi de griner først. Først sikrer man sig semantisk konsensus, og så er det okay. Men kan du ikke se, at det er et paradoks, Alice. Jeg må ikke gå op i hudfarve, men jeg må ikke sige om congoleserne, at de er sorte. De er jo sorte, Alice, som det mest naturlige i verden. Det er ved at gå op for mig. De griner af, hvor hvide vi er. De griner af, at vi bliver røde, hvis vi er for længe i solen. Deres hud er lavet til den afrikanske sol, siger de, og det er jo rigtigt, Alice. Okay, siger Alice, så tager vi den lige. Lad os gå ind i skyggen. Det er slet ikke så kompliceret, siger Alice. Nu er du ved at have afkodet det. De kigger, fordi de ikke ved, hvor du er fra, og hvad du laver her. De kigger på dig, fordi de er nysgerrige. Kan du så ikke lade være med at registrere det hele tiden?, siger hun. Kan du ikke lade være med at hæfte dig ved det? Sæt nu mærkat på og forhold dig uimponeret. Men skal jeg kun registrere forskellen for så at lade som om den ikke er der mere? Går den så i nul? Må den ikke blive ved med at være der? Alice, er det så ikke bare en ny type politi? En ny type korrupsion? Jeg er ved at være lidt træt af Alice. Jeg synes, at hun forsimples tingene. Selv om det er mig, der er naiv og utryk, så er det hende, der ikke kan se det fulde billede. Fordi hun er så opsat på at se. Se, inddel, differentier og forstå i kategorier. Bliv i dit hoved, siger hun til mig. Og hold det koldt.

TAXA

Efter fodboldkampen, efter øl, og vi går igennem gaderne med Jules. Bonjour til siden, vi har lært at hilse omkring os. Vi skrider henover kloakkerne, en fod på den lille bro og den næste skråt placeret mellem en bule i vejen og en lille spand, der ligger væltet.

Jules prajer en taxa, og vi kanter os hurtigt ind på bagsædet, så den ikke kører igen. Der strømmer høj afrikansk musik ud fra højtalere lige bagved mit hoved i bagruden. Vi kører igennem Kinshasas gader, på de store gader, men også på de små, op og ned og udenom de største huller i vejbelægningen. Vi er tæt på folk, og mange af dem kigger tilbage på os, fordi loftislyset er tændt i taxaen. Når de drejer hovedet efter os, er jeg begyndt at gøre det samme, at holde blikket, indtil afstanden skærer øjenkontakten over, bristet som et tyggegummi, der bliver strukket for langt. Det er ligemeget. Ufarligt. Vi svæver ind og ud mellem lyspærer, petroleumslamper og små børn, der hopper med rottehaler af afrohår. En albinopige løber ind i et hus. En kvinde venter på at krydse vejen med en baguettekurv på hovedet. En proppet bus kører forbi med arme, der hænger ud af vinduerne. Måske er vi på N1 Boulevard Lumumba. Måske er vi del af vejkanten nu. Vi griner og hujer, da vi kører ned i et stort hul og op igen. Vi er sammen med venner.

NATHAN

-Har du nogensinde set sne?, spørger Nathan.

-Ja, det har jeg.

-Er der sne i dit land?

-Nogle gange, om vinteren. Men for det meste er det bare regn.

-Det regner?

-Ja.

-Det gør det også her.

-Men vores regn er kold regn.

-Det kan også godt blive lidt koldt her.

-Kan det?

-Ja, lidt.

-Men vi har nogle gange sne.

-Har du prøvet at bygge en snehytte?

-Ja, nogle gange. Men så er det mest i Sverige.

-Stockholm.

-Ja, Stockholm.

[pause]

-Faktisk er jeg født i en snestorm.

-Er det sandt?

-Ja, d. 16. marts 1979. Der blev jeg født lige midt i en snestorm.

-Virkelig?

-Ja, altså på hospitalet.

-Jeg har kun set sne på TV.

-Det kan være meget hvidt.

-Er det også meget koldt?

-Ja, men det smelter, når det rammer huden.

AKADEMIET

Søren og Professoren arbejder på den skulptur, de startede på for to dage siden. Her er en konstant lyd af hakken mod træ, pudsen på træ, banken på metal. Der sker så meget, selv om alting går så uendeligt langsomt.

Vi sidder i varmen, drikker væsker. Det er for varmt, siger Jules og tørrer panden. C'est trop chaud, i skyggen op mod værkstedet. Den anden træprofessor arbejder ved nabobordet med et hold studerende. Han har et stykke kridt mellem læberne og nynner højt, monotomt og nærmest uden melodi.

Drengene begynder at stimle sammen igen. Jules går til undervisning og jeg går ind i værkstedet, i mørket. Det er gået op for mig, at jeg jo bare kan sætte mig indenfor. Jeg kigger ud gennem døråbningen, der lyser. En skikkelse går forbi, ser mig ikke. En til. Til den anden side kan jeg skimte muren ud til hovedvejen. De væltede rødder ved indkørslen.

1. MAJ

Le premier mai nous ne travaillons pas, siger Professorens til os. 1. maj arbejder vi ikke. Men han vil alligevel være på sit værksted, hvis vi vil kigge forbi. I virkeligheden er han der hver dag, siger han, for at arbejde på sine skulpturer.

Jeg spørger ham, hvor lang tid det tager at lave den skulptur, den med de store huller, der svajer ind mod kvindens ryg. Han siger, at det tager syv dage, hvis han både arbejder, slapper af og går omkring.

-Hvis jeg bare kløede på og arbejdede, ville det kun tage to, siger han. Han løfter en imaginær hammer og mejsel op fra bordet og hakker ihærdigt i luften.

-Men det gør jeg sjældent.

MARIA

Søren og Jules er gået ud for at finde en skruetrækker, og jeg spørger Professorens om de forskellige skulpturer langs væggen. De tvinder og vrider sig om deres egne huller, nogle har sokler, andre ligner rødder, der også kunne ligge ned. Han har også lavet Mariafiguren, og jeg spørger ham, hvad det er for en linje, der er tegnet op ved hendes fødder. Det er kjolen, siger han; kanten af kjolen.

Han løfter hende op fra gulvet, sætter hende på et bord og lægger hovedet lidt på skrå. Støvet har lagt sig ovenpå hans blanke sko. Maria, siger han, og løber en finger rundt i hendes kontur. Han går om bagved og finder et af Sørenes skærejern, et af dem med buet blad. Så begynder han at skrabe ujævnhederne væk omkring Marias skuldre.

KASSE

Transportkassen ligger på stenene udenfor den mintgrønne hovedbygning på akademiet, og en ung fyr i cowboybukser og polotrøje er i gang med at skrue skruerne ud. Søren siger til mig, at han havde valgt stjerneskruer til kassen for at være sikker på, at de havde det rigtige værktøj at åbne med. Men en stjerneskruetrækker? Til sidst havde de fundet en fra en værktøjskasse i en bil. Skruetrækkeren kan skilles ad i to dele og sættes sammen eller pakkes væk, så den ingenting fylder. Skrueerne er skruet fast med maskine i Danmark, og det går langsomt med at få dem ud. Solen flytter sig, og jeg skifter skygge.

Efter lidt tid hiver manden i polotrøjen kavdelen ud af skruetrækkeren og skubber den ind i håndtaget. Han lægger den på kassen og går et skridt tilbage, og så tager han sin taske og går. Professoren kigger efter ham, tørrer sveden af panden og samler skruetrækkeren igen. Der står nu fem mænd rundt omkring kassen. Et par stykker fra administrationen med sorte bukser, skjorte og slips. Den ene står og kigger i Tintin i Congo, som Søren har taget med. Den er på dansk, og han bladrer langsomt, imens han mumler. Professoren står bøjet over kassen og skruer. Ind imellem griner han af det, som manden mumler. Fuglene kvidrer højt, og en bil kører forbi. Snart bliver motorstøjen væk imellem palmerne.

Låget kommer af, og Søren begynder at tage nogle af delene ud, lyse, slanke stykker træ på stænger. Her er Lady Alice. Professoren klør sig i håret. Der er kommet yderligere fem mænd til og en enkelt kvinde. Her er værket, han vil donere, restaureringen af Stanleys båd.

Søren løfter låget op foran sig og siger, at ideen er, at de nu skal samarbejde om at lave relief på indersiden af kassens plader. De kigger længe ned i den flade kasse og så op på Søren. Der ligger dansk avispapir på stenene nu, og vinden er lige ved at løfte det udover parken.

SØM

Søren er begyndt at samle Lady Alice. Bøjet træ stykke ét skal sættes fast på den ene ende af stativet. Bøjet træ stykke to i den anden ende. Der er tal og tegn, der viser, hvordan den skal samles. Mellemlummet repræsenterer den imaginære båd. Nej, den imaginære. Jeg har repareret den imaginære båd, siger Søren og forklarer konceptet. Sidste gang jeg var i Congo, kunne jeg ikke komme op og se båden, så jeg kunne kun forestille mig hvordan den ser ud. Hvor den var gået i stykker. Jeg har repareret den. Nej ikke den rigtige båd. Jeg har repareret den imaginære båd. Som et stykke kolonihistorie, jeg er ansvarlig for som dansker, men som jeg ikke kan få adgang til at se. Professoren står ved siden af kassen, der nu ligger som plader på jorden. Han klør sig i nakken og kigger på Søren. Deres smil er blevet bredere, de forstår hinandens armbevægelser. Hænderne udvider ordforrådet, dag for dag. Men forståelsen af kunsten, af værket?

Søren skal bruge et søm, og jeg ved, at det hedder clou, fordi det er Nathans efternavn. Jules nikker til mig og griner. Very good.

Jeg spørger Jules, om han skal med i skoven på torsdag, og han siger ja, selvfølgelig. I hverdagen er han så fokuseret på sin computer, la technologie, tu sais, men i skoven kan han mærke traditionerne. Han gestikulerer, som om han ror en båd, og jeg husker, at der har været tale om, at vi kan ro på en flod.

et vist for at gøre et overblik.
næsten om de forskellige.
a. Mængden af et og et
spørgsmål, som, hvad det er
og hvad det er foruden det
sammen af tingene

foruden et af Sørensen, at
begynde igen at skrive
med de forskellige. Et
størrelse.

med; tingene for hvert

KUNST/KURAT
DE 1790 AKTIV

GALLERI

Lige pludselig ser vi hvide mennesker. Da Professoren tager os med ind i købshallerne, er der lige pludselig fire-fem stykker udover os. Jeg misser med øjnene, min nethinde er brændt af solen.

Alle sammen er amerikanere, en af dem en kvinde, der forsøger at sænke prisen på en træskulptur. Will this change anything?, spørger hun med høj stemme og trækker en ny seddel frem. Hun ser op på ham og skyder hagen frem. Sælgeren ryster på hovedet. Desværre. De er billige nok i forvejen, siger han. Kunstnerne skal have løn.

Længere inde i rummet står en anden hvid mand, og han er i gang med at ridse op for en congoleser; hvordan Afrika er en del af vestens kunsthistorie. Hvordan det afrikanske billedsprog blev moderniseret igennem blandt andre Picasso. Pludselig var de afrikanske masker ikke længere bare afrikanske masker; forstår du, men rigtigt kontekstualiseret. De blev en del af Kunsthistorien.

Jeg står med billedet af et kvindeansigt i hånden. Det er syet fast på et stykke lærred, der falder ned omkring min hånd.

Jeg er selv syet fast på et lærred, passiv og i profil, og kunsten er mest af alt bare billeder af mennesker.

En tredje amerikaner træder ind ved siden af mig, som om hun ikke ser mig, hun går hen til den congoleser; der tilsyneladende er deres rejseguide og begynder at trække i ham. Hun ser ud, som om hun er ved at få hedeslag. Brillerne skubber hun ned på næseryggen og hun sukker. Hæver stemmen. Nu skal du høre her; makker, siger hun. Nu vil hun fandme have, at han lystre.

-Now it's time that you listen to us. Hører du efter? Now you have to do exactly as we tell you.

*Hver eftermiddag klokken cirka 16 kan jeg ikke bære at skulle herfra.
Tiden folder sig sammen, jeg har levet et liv.
Det er langt og bredt og hurtigt overstået.*

TAXATEGN

Vi står i en vejkant, på vej til museet, hvor Lady Alice er stedt til hvile. Jules er ikke helt sikker på, at det er den bedste vejkant at stå ved, men så kan vi altid gå videre. Måske skal vi det. Nu ser vi lige. Han træder et skridt frem og signalerer til os, at vi bare skal stå bagved ham. Gerne lidt væk, faktisk, så chaufførerne ikke ser, at han er sammen med os. Så bliver prisen en anden, siger han.

Der ser ud som om han begynder at tomle, men da jeg kigger rundt, ser jeg, at folk, der står ved vejen, bruger forskellige tegn. En bil kører forbi og personen på forsædet har rullet vinduet ned. Han slår en kno ud i luften, lige ud for os. Jeg træder et skridt længere tilbage, som om jeg lige pludselig er lavet af glas, der kan slås i stykker.

Første bil standser, men må køre igen, fordi der i forvejen sidder to på bagsædet. En gruppe på fem børn løber forbi og begynder at danse foran os. Jules vifter dem væk. Vi køber servietter af en mand, der går forbi med en papbod på hovedet. Det er en lille hvid og orange pakke med papierservietter, og vi tørrer sveden væk fra panden og overlæben.

En ny bil standser. Først da Jules har forhandlet en pris, vinker han os hen til sig, og vi sætter os ind. Chaufføren virker en anelse sur over, at han ikke havde set det komme. Men så sætter han fra og skruer op for musikken.

Vi spørger Jules, hvad det er for nogle tegn, de laver ved vejen, og han fortæller, at det er signaler, der viser, hvor man vil køre hen. Han lægger hånden i luften mellem os. Flad hånd nedad betyder, at vi vil nedad Avenue Du 24 Novembre. Flad hånd opad, så vil vi op på Boulevarden. Rundet finger betyder nærmeste rundkørsel, og tomlen betyder længere ud af byen, der, hvor vi skal hen. Du ved, borgerkrigen har ødelagt meget af vores infrastruktur, siger han. Mange strejker og problemer med taxabusserne. Nu kører folk lige så meget med almindelige biler. Men der er ikke faste stop. Så signalerne er en måde, hvor folk i bilerne og folk i vejkanten kan tale sammen uden ord.

Jeg finder penge. Hvor mange? Four Papermoney. Jeg bladrer i det bløde pengestof, der af en eller anden grund ikke går i stykker. Han tager endnu engang pengene ud af min hånd og smiler.

GADEN

Jeg knuger mit pas i heden. Solen vrider sig i dag. Vi er steget ud af taxaen. Døren smækkede, og den kørte bort. Professoren. Jules. Vi skal gå det sidste stykke til museet. Vejen er åben og bred, min kjole mod huden, alt for lang, varm. Søren bag mig. Stoffet tager, jeg gætter på, 60 % af solens slag. Dæmper. Små perler koger under mit hår. Jules. Professoren. Kigger ned i gruset. I vejkannten, i solen, jeg kigger efter skygge, men ingen. Sveden ligger i luften sammen med støvet, i fibre på folks tøj. Våde pletter, og hver dag skifter vi tøj, hver dag helt nyt tøj. Tøjet og stoffet vaskes og tørres og hænger mellem husene, usandsynligt hvidt på et rustent tag. Jeg kigger over på den anden side af vejen, og det er den anden side af en flod. Skyggepletter. Bilerne kører forbi, krydser hinanden, de ryster på hovedet. Nej. Gå fremad. Du har din side af vejen. Jules. Professoren. Jeg knuger mit pas. Jules' hår snor sig i sorte reder foran mig, sveden perler som et hårnet i hans hovedbund. Jeg går tæt på. Søger hans skygge.

MUSEUM

En kvinde beskytter fremtiden, en gudinde, som er vist i en af de første montrer, vi går forbi på museet. Mit hoved er presset i bund, og selv om bygningen skygger for solen, er her en anden hede, som ikke får luft.

Jeg finder ud af, at kvinderne bliver fejret i Congo, og at kvindernes kampdag 8. marts er en gigantisk fest for kvinderne; alle mødrene, alle søstrene, alle kvinderne er så glade, forklarer Jules, for der bliver holdt en kæmpe fest bare for dem.

Museumsrummet er mørkt og lille, og vi kigger på genstande uden anden kontekst end Afrika. En guide fortæller om landsbyer og traditioner, om frugtbarhedsmasker og kampe, men alt for mange detaljer fortaber sig i lyden af det franske, som jeg ikke forstår. Ikke godt nok.

Vi går udenfor og spejder ud over Congofloden; bred og vandholdig som en grøn fjord. Vi har fået lov at tage billeder, fordi akademiet har ringet og godkendt os på forhånd. Der sejler to lange, brede både i flodkanten, tæt på det grønne græs. Der må være mennesker i dem, men de er for små til at jeg kan se dem.

Vi vender os om og går om mod baggården. Der ligger en væltet statue af Stanley og en lang og tung båd af jern. Den er boltet sammen og har fået slag og stød. Flere steder er den revnet og hullet.

Det er ikke Lady Alice, fortæller museumsdirektøren, men det er en af Stanleys både, fra en af hans andre ekspeditioner. Lady Alice, som Søren leder efter, træbåden, er her ikke. Det har den aldrig været. Den er formentlig gået til. Andet kender han ikke til.

Vi nikker og spærrer øjnene op, Søren tager billeder af båden og den væltede statue af Stanley. Vi takker og går. Og så forstår vi det først rigtigt, da vi spiser frokost nedenfor museet: Lady Alice findes sikkert ikke. Salt kylling og kold øl, ned gennem svælget. Vagterne op til museet står for enden af vejen i skyggen af træerne. Kigger først vedholdende hen på vores bord, men begynder at gå efter lidt tid, fra side til side, bliver blinde pletter imellem sol og skygge.

ALICE PIKE

Alice Pike er 17 år gammel. Hun sidder med et lommeterklæde i hånden. Eller gør hun. Hendes forlovede er netop taget afsted. Der er ikke så meget, hun kan gøre. Henry forsvinder ned ad gaden, og snart er han borte, steget på et tog i New York City.

Selvom Alice kun er 17 år, leder hun efter sammenhænge. Hendes hoved er fyldt med historier, musik og lys og skygge. Henry har lovet at vende tilbage indenfor to år. De har skrevet under på et ægteskabsløfte. Indenfor to år skal de mødes igen og giftes. Alice er fuld af forhåbning. Hun ved ikke, at der kommer til at gå fire år, før Stanley kommer tilbage fra Afrika, og at hun på det tidspunkt har giftet sig med en anden. Barney, en mand, der laver togvogne i Ohio.

Så Alice tegner Henrys portræt på træet i karmen. Hun tager en pen og starter det første brev. Hun stopper. Det er nyttesløst at skrive noget allerede. Han kan stadig indhentes, bare lidt længere nede ad vejen. Der er gået for kort tid.

Stanleys opkalder sin båd efter Alice Pike, og snart sejler hun på en flod i Afrika. Lady Alice kan brydes op i fem dele og bæres henover land af bare tyve mænd. Hun er ikke længere kød og blod. Hun er et fotografi på pap i støvet grå, hun er en duft, der forsvinder på Henrys kind. Det er og bliver bare en romance. Pasteller, der bliver til portrætter med årstal på. Hun finder sin pensel og sine kridt. På et eller andet ukendt tidspunkt går båden til. Det er uundgåeligt, det ved hun.

Endelig kommer regnen, og den falder som våde læber på min arm.

ALICE SIGER

Alice har læst Susan Sontag og Edward Said. Alice er vant til fyldestgørende kildehenvisninger. Det er ikke så meget det, at vi ikke kan finde den båd, som Søren har bygget sit værk op omkring. Lad mig elaborere, siger hun, for nu, hvor vi har etableret, at Lady Alice ikke findes, bliver kunstværket et kaleidoskopisk narrativ uden nogen egentlig kerne. Og dét kan kun sådan set godt lide. Hun kan bare ikke overskue, at historien om Stanleys båd ikke længere står korrekt på Sørenns hjemmeside.

- 1) Hjemmesiden skriver, at Lady Alice befinder sig på det etnografiske museum i Kinshasa. Det passer ikke.*
- 2) Hjemmesiden kalder Nationalmuseet i Kinshasa for Det etnografiske Museum i Kinshasa. Selv om hun egentlig anser 'etnografisk museum' for en mere præcis betegnelse, passer det heller ikke.*

Alice siger, at der ikke skal mere til end en frisk kildehenvisning. Det ville kun bidrage til værkets narrativ. Samtidig synes hun, at det er spændende med diskrepansen. Historien har altid en forfatter, og historieskrivning kan mest af alt ses som forskellige diskurser. Noget skal man jo skrive, ikke mindst så andre kan erklære sig uenige. Det ved Alice godt. Hun læner sig tilbage. Den åbne slutning irriterer hende nu alligevel lidt. Der findes efterhånden så mange arkiver. Hvorfor kan man ikke finde ud af, hvor båden ligger? Hvorfor kan ingen sige med sikkerhed, om den er gået til?

STOL

Vi har rejst 9000 kilometer, og jeg sidder på den samme stol ved det samme værksted. Jeg går 2 kilometer fra Palmiers i Gombe til 24. November. Jeg går tilbage igen. Jeg sætter mig ind i en taxa, der kører hen til en fodboldbane. For det meste kører vi alene i taxaen, men ikke altid. Der er altid andre folk på vej, og vi deler vej med mange. Sætter mig på endnu en stol, denne gang gul. Lyden af jern mod træ, huggen. Nathan roder i jorden med en pind. Spåner. Jeg sidder i en bil, der kører til hotellet, hotellet for enden af vejen. Vi sætter os ved det samme bord, får mad. Skyller dagen ned med en flaske rødvin, serveret kold i en spand med is, der hurtigt smelter. Vi taler og taler ikke, vi kigger hen imod hegnet og palmerne, der lukker hotellets grund af. Ingen kan kigge ind. Vi kan ikke kigge ud, kun fra vinduet bag gardinet i vores badeværelse. Vi kan se maden på tallerkenen og tjeneren, der kommer og spørger, om alt er ok. Vi må endelig sige til. Vi går i seng, vi sover, vi vågner trætte. Vi går de to kilometre igen, drejer til højre ved Nelson Mandelas Plads. Vi bor i Gombe. Jeg har ikke været i centrum. Jeg har kørt fra lufthavnen til Gombe. Om nogle dage skal vi tilbage igen. I forgårs var der en uge til. Jeg er stoppet med at tælle dagene, som jeg gjorde i starten. I starten talte jeg, at i morgen kan jeg sige, at i overmorgen er der en uge til.

VAND

I nat skal vi overnatte på akademiet. Vi har tjekket ud og husket alle vores opladere fra hotellet. Kufferterne er nu blevet stillet ind på vores nye værelse, en lille tændstiksæske for enden af gangen i akademiets gæstelejlighed. Det er billigere her. Meget billigere, og vi er nødt til at flytte herhen.

Jeg kigger ud i køkkenet og accepterer. Der er ikke meget plads, men ok, og der står et køleskab i det ene hjørne. Der er vist også en kogeplade. Jeg går ud på badeværelset og accepterer. Der er et helt almindeligt kummetoilet, en vask og en brusekabine. Overfor os bor en fransk lektor på et andet af værelserne. Han siger, at vi bare kan spørge, hvis vi er i tvivl om noget. Et supermarked? Jo, vi kan godt købe mad, men det er svært at opbevare det. Apparatet i køkkenet er en fryser og ikke et køleskab, og nogle gange går strømmen jo. Desuden: hvad skal man med enten -10 eller +35?

Men badet fungerer? Ja, nja, det vil sige, der er ingen vand i øjeblikket. Så i princippet er det bare en kulisse. Lige nu i hvert fald. Han tager selv bad hos det franske fællesskab, der ligger en halv times vandring væk. Der tager han også tit hen og bare opholder sig. Men det skal man have adgangskort til.

Det banker på døren. En lille, smilende mand kommer ind og franskmanden nikker. Det er vores rengøringsmand, i lidt for stor polo, trekvarlange bukser og bare fødder. Han bærer en balje med otte liter vand, som vi kan bruge på badeværelset. Der kommer en ny balje igen i morgen, siger han og smiler. Vi smiler tilbage, nikker, og han går i gang med at rydde lidt op ude i køkkenet.

Jeg sætter mig ud i opholdsrummet. Et firben med røde dupper på fingrene kravler henover loftet. Vi må finde ud af det. Hvis de andre kan bo sådan her, kan vi vel også. Jeg åbner Søren's bærbare og går i gang med at læse korrektur.

GLAS

Jeg tror, det er den 4. maj, men jeg er ikke sikker. Jeg mærker kun stof, lyde og brændende sol. Og smagen af min kaffe. Jeg kigger på glasset, og glasset kigger på mig. Søren's præsentation er i dag, men alt er blevet udsat, fordi strømmen er gået. Det er varmt, varmt, og de 48 myggestik på mine ben klør. Jeg kan næsten ikke holde på blyanten, fordi min hånd er hævet og træt. I går så vi billeder fra København. Af Holmens kirke, Knippelsbro og havnefronten. Jeg er sikker på, at der er et andet Kinshasa et sted. En by, der er knap så slidt. Men det hele hænger lidt her omkring. Fugten, varmen, frustrationen over sprogbarrieren, vittighederne og smilene. Hvor meget, jeg end gerne vil rejse det hele op, så falder det. Rejser sig, falder. Kinderne er tunge, huden er træt af varmen, blikkene, træt af at forholde sig til så meget ulighed. De bygger og gør og uddanner sig, men strømmen går. Og så igen den tunge lyd af generatorer og osen, der pumper op i luften. Grundstof. Den periodiske tabel under støvet. I luften. Det er bare en del af byen.

KONFERENCE

Vi har siddet længe i konferencerummet oppe under taget i akademiets hovedbygning. Professoren er kommet og gået igen. Søren's præsentation er blevet forsinket to en halv time, først fordi strømmen gik og dernæst fordi computeren og projektoren ikke kommunikerede. Luften er langsomt blevet tungere og tungere, og mange af de fremmødte læner hovedet bagover og lukker øjnene. Lokalet er omkring halvt fyldt, og vi har hængt sort stof i vinduerne, så tilpas gennemsigtigt, at man kan se de kvadratiske felter i vinduesrammen. Nu går han i gang. Solen trænger igennem stoffet, og projektionen bliver støvet.

Søren fortæller om idéerne bag værkerne, peger på billederne. Tolken oversætter omhyggeligt, men når det bliver for konceptuelt, afkorter han sætningerne. Reducerer til essens. De studerende er mest interesserede i håndværket bag. Pragmatismen. Hvordan har du lavet din brændeovn? Hvilken maskine har du brugt? Og så Congoværkerne, der kredser om kolonitiden. De griner af historien om Hembafiguren. At den skulle have henvendt sig til Søren i en drøm og krævet, at han skulle reparere dens fod med palmesæbe. Palmesæbe! Ha ha ha!

De kigger mod loftet.

Søren Assenholt: Congolese Hemba Figure, Palm Oil Soap Restoration

Every Saturday there is a flea market along the river Main in Frankfurt. The two rows of flea markets are covered by a beautiful alley of sycamore trees. I often visit the flea market to talk to Willy, a merchant from Congo, who twice a year travels back to The Democratic Republic of Congo to buy cultural merchandise.

Willy had a figure, which had its left foot eaten by termites in Congo. The figure is a Hemba ancestor and is used to create balance in the society and to foretell one's destiny. I had an idea to make a restoration of the foot with wood from the sycamore tree that was standing by his shop.

The African oil palm has its origins in tropical Africa, but was introduced to Asia, where it was grown as a monoculture and commercialized in 1917. Today Asian entrepreneurs have begun to reproduce palm oil in D.R. Congo.

The figure was standing by my bed for some time. One night I was consulted by the Hemba asking to restore the foot with palm oil soap instead of sycamore wood.

THIS OBJECT IS REPORTED STOLEN FROM GALLERI IMAGE, AARHUS, THE 16TH OF MARCH 2009

16. MARTS

Jeg blev født d. 16. marts 1979 i Nordjylland. Jeg har altid troet, at der var snestorm, da jeg blev født. At min far havde svært ved at køre hjem fra hospitalet på grund af vejret. Jeg husker, at han husker det tydeligt. Mine brødre spiste hotdogs til aftensmad og syntes, at det var det bedste i verden. Der blev taget et fotografi, hvor de sidder ved køkkenbordet og smiler med kinderne fyldt med pølse.

Men nu fortæller min mor, at snestormen først kom om aftenen, tre timer efter jeg blev født. Da min far kørte hende til hospitalet var der høj sol og frost. Det var først, da han kørte hjem igen, at sneen begyndte at falde. Hun husker, at der lå en del sne, da han kom og hentede hende dagen efter, og at hun var lidt nervøs for at skulle køre i sneen med en nyfødt. Kroppen er et føjeligt negativ. Jeg er ikke født i en snestorm. Men det er rigtigt nok med hotdogsene. Fotografier lyver jo heller ikke. Sådan gik det til: Min mor blev på hospitalet med mig på grund af efterveer, og min far tog hjem til mine brødre og lavede hotdogs til aftensmad. Da han kørte hjem, kom sneen.

Jeg fylder 30 år d. 16. marts 2009. Jeg bor i Århus, har været på arbejde i J.M. Mørks Gade og er på vej ned til Galleri Image for at tage noter til et essay om Søren Assenholts Hembafigur. Solen skinner skarpere, end den har gjort længe. Der er is i kanten af åen, og jeg går langs den i lang tid. Da jeg krydser den ene af de nye træbroer, ringer Søren til mig: Jeg skal ikke tage forbi galleriet alligevel. Hembafiguren er blevet stjålet om natten. Vi snakker lidt. Vi snakker om det narrative i genstandes vandring, og hvordan hændelsen bidrager til værkets historie. Men han er nu alligevel ærgerlig og håber på en erstatning.

LADY ALICE

Vi er i gang med en eftersøgning. Alle sammen. Vi leder efter Lady Alice. Søren leder stadig efter resterne af Stanleys båd, og Congoleserne leder efter Søren's båd. Efter Søren's præsentation går vi ud i skulpturparken, hvor hans imaginære bådreparation skal samles og sættes ned i græsset. Jeg stiller mig i skyggen af et træ, imellem to store, slanke skulpturer på sokler. Lidt længere henne står en rød metalskulptur, der ligner en overdimensioneret frøskal. Det blæser i dag, og Lady Alice er spredt ud på græsset. To piger i skoleuniform går forbi mig. En radio spiller et sted, og nogen råber og griner.

Efter ikke ret lang tid er Lady Alice samlet og installeret. Sat fast i jorden på sine stænger. Nu skal hun stedes til hvile i akademiets skulpturpark, hvor hun kan få lov at forgå.

Men hvor er resten?, siger de.

Er det færdigt?

Den engelske tolk prøver at forklare dem, at det er en imaginær restauration af en imaginær båd, som er baseret på den rigtige. Han fortæller også om historien bag, og at vi nu har fundet ud af, at båden vist slet ikke eksisterer længere. De er ikke så interesserede i historien. Der er i det hele taget ikke mødt så mange op, som de havde håbet på. Men hele administrationen og ti studerende står og kigger koncentreret på den imaginære båd. En gruppe piger i stropløse sommerkjoler går forbi, kigger på plankerne og griner. Jeg skal ikke kunne sige, hvad de egentlig griner af.

Men båden er jo virkelig?, spørger en studerende.

Den ligger jo lige der, på vores græsplæne? Er det så ikke en skulptur?

Tolken fortsætter nu uafhængigt af Søren.

I skal forstå, at alt det, I kreerer, hænger sammen med en forestillingsverden.

Men hvorfor har han ikke lavet båden?

Alle blikke hviler på Lady Alice, og mine skuldre brænder mod stoffet under skjorten. Jeg sætter mig ned som en havfrue i skyggen af en palme. Hvis jeg trækker benene helt ind, kan jeg lige være der. En mand kommer hen til mig og præsenterer sig.

-Mademoiselle. My English is bad.

-That's alright.

-But English is like a dream to me.

-How so?

-I have an American spirit, just born in Congo.

-Is that a common feeling?

-It's common to dream, no? I am an artist and so I am free.

BÅDEN

Værket er for skrøbeligt, siger de.

De hiver Lady Alice op af jorden igen og bærer hende væk.

De takker for donationen, men de har besluttet at opbevare den på deres lager. Den er for skrøbelig til at stå ude, blot presset ned i jorden med tynde metalstænger. Den er alt for skrøbelig, siger de igen. Man kan jo bare hive den op af jorden og fjerne den. Søren siger, at værket er deres, og at de må gøre med gaven, som de vil. Allerhelst ville han se den synke langsomt ned i jorden og græsset, se den vokse til og patinere som en gammel, nedlagt jernbane.

Jeg flytter mig med skyggen, der vandrer og kigger rundt imellem skulpturer på sokler. Lady Alice har for lidt masse og for meget idé. Jeg tror ikke, at de kan se formålet med en installation, hvis det er formidlingen, der gør den færdig. Så meget af objektet er spændt ud som fravær.

Professor 1 og Professor 2 bærer båden væk. Eller ikke båden, men restaureringen af den. Historien om en båd. I virkeligheden er det bare planker på pinde. Græs og jord børstes væk fra stængerne. Forgængelighed, vejr og vind er ikke en del af dette kunstværk. Og Lady Alice bæres væk som seks kufferter, der skal på arkiv.

ALICE SIGER

Alice siger, at det var et uhyre spændende øjeblik, uhyre spændende, bemærkelsesværdigt. Nu samles kunstværket fra Danmark på congolesisk jord. Jeg skal ikke være så nedslået, siger hun. Dette kunstværk, denne perlerække af krydsreferencer på tværs af verdensdele, fungerer nu som en symbolsk akt, en transhistorisk bodshandling og samtidig en manifestation af den konceptualisering, der er sket indenfor kunsten i det sidste århundrede. For slet ikke at tale om de receptionsæstetiske perspektiver! Jeg er lidt stille. For spørgsmålet er, om ikke hele projektet bliver til et lidt luftigt kuriosum?

Alice siger, at det er på tide, at jeg løfter mig lidt op over situationen. Oppefra er det sådan, det ser ud. Alice smiler og drager en parallel. Ligesom da de ikke kunne læse kortet over Kinshasa, siger hun. Der mangler et repræsentativt lag, som bare skal trænes. Aha, jo. Men Alice? Hvis du ser sådan på det, lander du vel i en nærmest missionerende optik?

Nu bliver Alice først sur. Alice har læst Susan Sontag og Edward Said, og jeg skal ikke komme her og sige sådan nogle ting. Det er det samme som at kalde hendes kunstsyn for kolonialistisk.

Men set indefra kan værket jo være svært at gribe, siger jeg. Og så forklarer jeg Alice, at vi vist er landet i et paradoks. Nu hvor hun for første gang insisterer på, at der er et brud i forståelsesrammen, er det samtidig første gang, jeg virkelig godt kan forstå congoleserne. Vi kan vel godt bevæge os over på deres side uden at bevæge os tilbage i tid.

Alice stopper op, og det ser ud, som om hendes smil blegner.

Jeg rækker hånden frem og beder hende om at lukke øjnene. Men under ingen omstændigheder, siger hun. En reduktion af hendes perceptuelle grundlag kan aldrig nogensinde komme på tale.

REGN

Vi sætter os igen ved caféen på akademiet, og en flok drenge går forbi os og kigger. Det er begyndt at gå op for mig, at vi falder mere ind, jo mere vi bare hænger ud. Jo mindre vi selv kigger.

Jeg sidder mellem Søren og Jules, vi bestiller to Primus, og Jules siger, at det snart begynder at regne. Om 2 timer vil det regne, siger han. Jeg tænker, at tænkt, hvis han virkelig ved det. Kan han mærke det på luften? Kan han se det på skyerne, eller værker det i leddene som hos gamle mennesker derhjemme?

En mand går forbi med en gennemsigtig pose i hver hånd; i den ene er der brød og i den anden ligger omkring ti pølser i kryds henover hinanden. En øl mere. Vi griner og skåler og prøver os frem et sted imellem tre sprog.

Min arm er ramt af omkring fire regndråber, men stadig ingen rigtig regn. Jeg peger på dråberne, kigger på Jules, og han siger, at indenfor 20 minutter kommer regnen. Vi sidder der længe, snakker, gestikulerer, forsøger, ihærdigt. Det formelle er godt overstået nu, ordene er sagt, og det bliver en lettelse at vende tilbage til værkstederne i morgen.

Inden vi går, lægger jeg hånden på Jules' arm og siger, at det aldrig begyndte at regne, som han forudsagde. Han kigger mod vesthimlen.

-Om cirka 2 timer, siger han og griner.

TOLKEN

Jeg taler med tolken, og vi taler om vesten. I 1989, fortæller han, opholdt han sig på et universitet i Pennsylvania, og så fortæller han om alt det, han har lært og erfaret. Hans ansigt er alvorligt, når han taler, men ind imellem takler hans smil mig. Det kommer pludseligt og bredt. Ligesom Professorens, ansigtet, der lige pludselig flækker. Fra øre til øre, perlende, umådeholdent og varmt. Øjne, der løber over af det indeni.

Han er taknemmelig for oplevelsen i Pennsylvania, siger han, og forholdene var jo helt anderledes. Hans lejlighed så helt anderledes ud end her. Ligesom den sikkert ser anderledes ud for jer? Han peger over på gæstelejligheden. Ja. Han skriver sit navn og sin postadresse i min bog. Kigger op. Pennsylvania var en god oplevelse, siger han, men for at være ærlig, så var det en stor lettelse at komme hjem igen. Jeg var ensom, siger han. Folk snakker ikke ret meget med hinanden i Pennsylvania. Og er det i øvrigt ikke universelt, siger han: There is no place like home.

FLISER

Det er nat. Vi ligger i vores tændstiksæske i gæstelejligheden, og generatoren udenfor vinduet larmer som en græsslåmaskine. Jeg skal tisse. Madrassen under os er blevet til en hængekøje, og vi glider hele tiden ned i fordybningen, som om det er en hemmelig lem. Jeg sætter mig op på sengekanten og kigger rundt, cikader. Kolde fliser under fodsåler. Der er musik et sted udenfor, men det er langt væk. Nok i et af kollegierne. Det kan ikke være ret sent. Jeg rejser mig. Går hen til døren og tager i håndtaget. Finder lyset. Finder fire firben, der sidder på væggene og begynder at bevæge sig sammen med mig ned ad gangen. Vi skal på toilettet. Jeg kommer igennem opholdsrummet og ser min bog ligger på sofabordet, foran sofaen, hvor vi forberedte diasshow til præsentationen i går. Jeg ser spøgelser, der ikke er der. Det er den menneskelige hjerne. Den fabrikterer ting i mørke. Ting, der ikke findes. Jeg tænder lyset i køkkenet og ser fire vægge. Så ser jeg fire kakerlakker på størrelse med min tommelfinger løbe ned bagved bordet til det sted, vi har stillet vores brød. Jeg slukker lyset igen. Går forbi toilettet, der ikke virker. Låser døren op ud til parken og træder ud i græsset. Måske er det dumt med bare fødder, men hvad. Det går jo hurtigt. Jeg kigger rundt. Finder en sort plet og sætter mig så ned i græsset, der minder om marehalm. Sådan som jeg har gjort hundrede gange før.

HOTEL

Nyt hotel til alt for mange penge i døgnet. Vores kufferter blev kørt hertil med bil, men ellers går vi. I vejkanten fra akademiet, henover 30. juni henover Boulevard Du 30 Juin og videre op mod floden. Den 30. juni 1960 blev Congo uafhængig af den belgiske kolonimagt og kort tid efter: Borgerkrig.

Vi sidder ved kanten af et svømmebassin, der folder sig ud som en lagune. Ind imellem er der palmer, og bordene er strøet med løs hånd. Der er meget mere luft omkring os nu. Vi sidder ved siden af en forretningsmand, der har pressede bukser, skjorte og blankpudsede sko. Hans ur er lavet af guld, og han spiser sin morgenmad langsomt. Vi får øjenkontakt, jeg smiler, og hans tænder lyser op i det mørke ansigt. Jeg vender ansigtet mod Søren, og vi smiler til hinanden. 9 timers søvn i nat. Vi har sovet som en drøm. Jeg har ikke mere dårlig samvittighed tilbage. Jeg er for træt. Lettelsen ved hotellet, venligheden, vestligheden, funktionaliteten giver os overskud. 9 timers søvn. Og solen skinner over Kinshasa.

ALTER

Der er et alter af skrald langs hovedvejen, på ruten fra det nye hotel til akademiet. Alteret står på toppen af jordvolden ved siden af vejen og ændrer sig, hver gang vi går forbi. I dag var den amputerede plastikstol, som tidligere har stået der, væk. I stedet er små og store stykker knækket plastik i forskellige farver stukket ned i jorden som en sprængt mosaik, nogle af dem er bunde, der er slået ud af spande. Et par flasker stikker op som funktionsløse stearinlys, skuldrene er belagt med støv som faldne flager af parafin. En gren er stukket ned i venstre side, og på dens nederste kviste hænger fire plastikposer med et tungt indhold, der trækker posernes bunde ud til siden som vandballoner. Øverst på grenen sidder en kyllingekrop, som på et tidspunkt har været frisk, men som nu er indtørret og mørk, stegt i solen. En enkelt flue summer om halsen.

Måske skal jeg forstå det som kunst.

Der står en tingryde nederst, lige på kanten af volden, og i morgen vil jeg tro, at den er trillet hele vejen ned til stien foran vores fødder. Kunsten ligger lige der, hvor vi skal gå.

DÆK

Jeg spørger Jules, hvorfor der ligger en mand i et dæk i vejkanten udenfor akademiet. Det er et stort dæk, måske et traktordæk, og manden har ligesom krøllet sig sammen i den ene side. Hans fødder stikker ud, men han bliver ligesom ved med at kæmpe med sin plads derinde.

Han er forbandet, siger Jules, der er nogen, der har forbandet ham. Hvorfor? Han kan have gjort noget forkert, han har måske bragt sin familie i vanære eller været jaloux på sin bror, begæret sin svigerinde. Tror folk på det? Ja, selvfølgelig, siger Jules.

Jeg er så naiv. Jeg har set verden derfra. Nogle af os lagde os ind i hulningen på traktordækket, og andre stillede sig ovenpå kanten og tog fat i kæderne, der hang fra gyngestativet. Skolegården i Skørping, og Rold Skovs træer i baggrunden, som et tæppe der blev trukket op og ned, for hver gang vi gyngede frem og tilbage. Under den hvide bro. Sejler en båd med to. Jeg tænkte altid over, hvor hårdt vi ville lande, hvis kæden sprang og dækket ramte jorden.

LIND

Lyst lindetræ imod mørk akacie. Søren har stillet siderne fra transportkassen op langs værkstedet og arbejder på det første relief. Han ved endnu ikke, hvad alle motiverne skal være, han ved bare, at det skal opstå hernede som improvisation. Han er gået i gang med en optegning af Stanleys båd, baseret på den tegning han har. Der ligger små, lysende spåner overalt på den mørke jord. Børnene stimler sammen igen, og Professorens er irriteret. Han råber, at de skal gå væk og vifter en af kassens smalle sider af dem. Hvorfor er der så mange folk her? Smut! Nogle går sammenbidte væk, andre griner og skubber til hinanden, mens de forsvinder ned langs værkstederne. De bliver til små klaser, der langsomt opløses. Længere nede, bagved de små kollegiehuse, er tre mænd ved at høste græs med le. De grønne striber flyver rundt i luften og armene svinger i store buer nedefra og op, skærer af ved jorden, og skærer så opad. Børnene i værkstedet ved siden af vores begynder at råbe op, og Professorens går derind. Hurtigt, blikket fikseret på dørrinnet, undertrøjen er våd på ryggen. Han træder ind, og der bliver stille.

RELIEF

Alle er i gang med reliefferne nu. Søren, Professor 1 og Professor 2. Jeg har sat mig indenfor sammen med Professor 2, der synes, at solen er for varm. Vi sidder kun halvanden meter fra hinanden, men i hvert sit hjørne. En elev kommer ind og sætter sig ved siden af Professoren, der er i gang med at skære relieffet ud på en af kassens smalle sider. Han sætter sig stille, men direkte, samler hænderne mellem knæene og læner sig forover. Kigger. Følger Professorens hænder, der skærer træet væk, strækker hals, når han ikke kan se præcis, hvordan jernet skærer. Stirrer på relieffet. Stirre = nysgerrig. Så meget har jeg lært. Han stirrer, fordi han vil forstå, og fordi han vil lære at mestre en teknik, et sprog. Professoren nynn timer og stirrer også på relieffet, uafbrudt, øjet er hånden og hånden er øjet. Engang imellem spørger eleven om noget, helt kort, relateret til skærearbejdet. Professoren svarer med det samme, kort, og uden at kigge op fra sit arbejde. Radioen spiller, og der er høje stemmer udenfor. Som der altid er: Musik og høje stemmer. En mand klapper flutes imod hinanden og forsvinder.

LAPPER

Relieffet løftes af huggebordet, og huggebordet er hugget i stykker. Materialer bruges op. Gammelt blik bruges til tage på husene. Biler køres, til de falder fra hinanden, og så lappes de sammen med gaffertape. Midlertidige materialer, lappeløsninger, umiddelbar funktionalitet. Alt kan sættes sammen til stillads, men det kører. Der kommer altid en ny bil.

Jules fortæller, at han er begyndt at tænke æstetik ind i sine bygninger, efter han mødte Søren første gang i 2008. At nu indlejrer han velvære i sine bygninger, et bestemt sted eller endda en skulptur, hvor folk i bygningen kan gå hen og have det godt. Jeg har set tegninger af hans huse. De ser ud, som om nogen har stillet fire huse sammen i en klynge og presset dem sammen til et. Tage skærer tage over, nogle slutter pludseligt, andre går til jorden. Magisk, labyrintisk, lappearkitektur med stamina.

NATHAN

Jeg er vild med Nathan, fortæller jeg Jules. Han er så eftertænksom og moden, siger jeg. Jules smiler og nikker langsomt. Han er meget velopdragen, siger Jules, og så går han i en meget god skole. Han får en god uddannelse. I hvert fald er jeg så vild med ham, at jeg vist tager ham med hjem til Danmark i min kuffert, siger jeg. Vi griner. Jules går hen til professoren og rækker ud efter hans arm. Han fortæller, hvad jeg har sagt, og vi smiler til hinanden og nikker. Professoren siger noget mere, og så går han hen til væggen og tager telefonen ud af opladeren. Den virker vist ikke helt som den skal. Jules går hen og piller lidt ved ledningen. Der er stadig batteri nok på. Professoren åbner telefonen og kigger ned på den lille skærm, henover kanten på sine briller. Han klikker et par gange, finder nummeret og ringer til sin søster, Nathans mor. Han fortæller hende, at jeg er vild med hendes søn. Og han skulle hilse, siger han. Det blev hun meget glad for at høre.

TINTIN

5. maj. I dag falder der dom ved en belgisk domstol, hvor det bliver besluttet, om Tintin i Congo skal forbydes.

Anklage: Tintin i Congo ansporer til racisme. Tintin står ved en jernbane og råber af de dovne negre, der ikke kan finde ud af at komme i sving. Congoleserne taler gebrokkent og er primitive. Tintin og Terry går på storvildtsjagt. Tintin springer et næsehorn i luften med dynamit. Han skyder aber og flår dem. Dyremishandling. Missionærerne frelser negrene. Tintin står ved tavlen i en congolesisk skole. Jeres fædreland Belgien!, siger han.

Forsvar: Hergé var 25, da han skrev Tintin i Congo. Han havde aldrig været udenfor Bruxelles. Tegneserien er baseret på beretninger fra missionærer og etnografer. Tintin i Congo er et billede på tiden. Den skildrer datidens naive syn på Afrika.

BILEN

I dag skal vi i skoven. Jeg forestiller mig regnskoven. Jeg forestiller mig planter, der hænger tæt og sammenfiltret som skraldet fra rødderne i vejkanten. Vi bestiller en bil, og den henter os ved akademiet. Bilen er så lille, at vi må sidde ind over hinanden på bagsædet. Der er en ekstra, der skal med, og jeg ved ikke, hvem han er, eller hvad han skal. Fire voksne mennesker på bagsædet. Jeg bukker hovedet op mod taget, lægger det lidt på skrå, væk fra Jules og ind mod Søren, så vi får lidt mere rum. Jules læner sig så meget fremad imod forsædet, som han kan. Vi griner. Det er tæt. Vi kører igennem byen, forbi mennesker, mennesker, mennesker. Efter lidt tid hæver vi os op over byen, og vejene bliver smallere. Der sidder kvinder og mænd langs vejene, nu med varerne liggende på tæpper. Søren har kameraet med, og jeg har min blok med spørgsmålene til det afsluttende interview med Professoren. Vi laver det et eller andet sted i skoven, har vi besluttet, op ad nogle træer.

Vi kører længe, men nok ikke særlig langt. Stadig mange folk i vejkanten, men ingen mænd, der sælger mad fra poser og baljer. I stedet går kvinderne med kurve på ryggen, som er fyldt med brænde.

Det begynder at ryge op fra køleren, og det føles ikke ekstraordinært. De snakker lidt sammen, og så holder vi ind på en vigeplads. Vi stiger alle sammen ud, eller vi folder os ud. Solen brænder, men det er en befrielse at komme ud i udsigten over Kinshasa. Er det Congofloden, der fortsætter ind i skovstykket? Jeg ved det ikke, men den er næsten for smal til at det kan være den. Jeg vender mig om. Bilen er brudt sammen. Professoren finder sin mobiltelefon frem, men beder alligevel Jules om at ringe. Bien sûr, siger Jules og tager sin egen telefon.

JORDNØD

Ny bil sætter os af ved en flod, og vi går ind på et område, der er fyldt med skulpturer. Det er ikke tæt skov, som jeg havde forestillet mig. Et grønnere område, lidt tættere, med flere træer, mere buskads, men ikke ret meget mere skygge. Der er ved at blive bygget en vandmølle og en bro henover floden. Lige nu er der stadig ikke nogen bro. Kun to enorme lægter, der er lagt henover den brune flod som skinner. Søren og Jules breder armene ud, går ud på lægterne og krydser floden. De forsvinder i det grønne krat på den anden side, men kommer snart tilbage igen, grinende. De så vist et eller andet dyr, der var meget stort.

Vores ekstra rejsefælle er fra akademiet, finder jeg ud af, og han viser os rundt på området, som de kalder rekreativt. Vi går tur imellem skulpturerne, vi ser en lille gris stå i et bur af bambuspinde. Vores guide trækker en plante op fra jorden. Jordnødder. Det giver så god mening, at jordnødder er nødder, der vokser nede i jorden, men jeg har ikke tænkt over det før nu. Jeg kan lige så godt indrømme det. Ordet er revet løs fra sin fysiske reference og ophav. Mælken kommer fra supermarkedet. Guiden fortæller, at jordnødderne engang var en stor eksportvare, og han holder klasen frem i sin hånd. Nu er det mest minerne, der er penge i. Vi går rundt og snakker og spørger. Kom, lad os sætte os lidt ved floden, siger Professoren. Han finder sin mobiltelefon frem og trækker den som altid helt op til øjnene.

SKINNER

Vi går på en tilgroet jernbanestrækning fra kolonitiden, og græsset kildrer mine ankler. Vi er på vej hen til det sted, hvor vi skal lave interviewet med Professorens. Jules råder mig til at tage lukkede sko på, når vi går i denne type terræn. Jeg kan næsten ikke holde læderet ud, men jeg gør, som han siger. Vi stopper, han venter, Søren venter, og Professorens og hans ven går videre uden at se sig tilbage.

Vi krydser kanten af en klynge huse, og en kvinde går langsomt op mod skinnerne. Så løber hun tilbage og råber noget på Lingala. Jules griner. Hør her, siger han, hun er en landsbykvinde. Hun råber til børnene i huset, at de skal vågne fra deres lur, fordi de skal se os på vejen. Der kommer to mennesker gående forbi, råber hun, og de er hvide. De er virkelig helt hvide over det hele. Jeg standser og vender mig om.

På højre side af skinnerne står kvinden, der råbte, og der kommer flere mennesker ud fra husene nu. På venstre side af skinnerne ligger en lille mølle, og en mand kommer ud fra møllen og vender sig imod os. Det lyse mel har lagt sig i sveden på hans mørke hud, og han stiller sig ved skinnerne som en hvid skulptur, der kun mangler sin sokkel. Jeg vrikker om på den ene fod. Det er svært at se præcis hvor svellerne gemmer sig i græsset. Der står nu måske ti kvinder på skinnerne, og de bevæger sig ikke. Børnene løber efter os og vinker og smiler. De følger os et godt stykke, men hvis vi stopper op, gør de også. Der er hele tiden 30 meter mellem os.

PROFESSOREN INTERVIEW, KLIP 1 (6511)

Hvad er dit indtryk af Søren's ophold på akademiet?

Søren's besøg på akademiet har gjort, at mange folk forstår, at der ikke er grænser eller barrierer mellem kunstnere i dag. Han er en kunstner og en skulptør ligesom mig. Han kom første gang og efter det har han set [jeg forstår ikke, lyder som: comme par asar?] mit arbejde, for jeg arbejdede for mig selv i mit atelier... som man siger... i kunsten er det som et lynnedslag at se og møde en kunstner, der arbejder udenfor... [pause]

I mit syn er en kunstner en, der ikke har grænser. Man har en bestemt kunstnerisk sjæl, og derfor - når sådanne kunstnere mødes, så bidrager (tilføjer) man hver især med noget. I hvert land er en kunstner eller en skulptør som en lille gud, fordi man skaber. Og en skaber har evnen til at føle og videregive/overlevere. Og det er det, han har gjort, for nu, to år senere er han kommet tilbage i forbindelse med sit eget projekt, men han har samtidig tænkt, at han vil lave en udveksling med en kunstner, som han har mødt. Det er en fantastisk ting, som er givet til kunstnernes fælles verden/samfund.

[noget jeg ikke forstår]

...når man arbejder, når man komponerer, så er målet liberalt/frihed.

Så, mit indtryk af at se Søren komme tilbage til Kinshasa, det konkretiserer det, jeg selv forsøger på at [change saille?] til mine studerende, nemlig det, at en kunstner ikke har grænser, og der ikke er barrierer mellem kunstnere, og du kan være overalt og arbejde sammen med andre.

PROFESSOREN INTERVIEW, KLIP 2 (6512)

Hvad er de største ligheder og hvad er de største forskelle i måden du og Søren arbejder med kunst?

Den største lighed mellem Søren og jeg er, at vi begge elsker træ. Det er den største ting, vi har til fælles. Som kunstner elsker han træ, og jeg elsker også træ. I forhold til vores måder at arbejde på er jeg blevet klar over - og jeg kan tale om ham, fordi jeg har set hans video, og jeg har set, hvordan han arbejder med træet - han er hurtigere, fordi han har arbejdet mest med maskinen. Maskinen hjælper meget med 'finishen' på ens arbejde. I modsætning arbejder jeg direkte på træklodsens, men jeg bruger de traditionelle teknikker. Jeg arbejder mere med [l'aireminettes et bouchette mon travail] og jeg tegner, inden jeg begynder at arbejde. Så allerførst laver jeg optegninger, og optegningerne giver mig adgang til en meget direkte kontakt med materialet, som er træet.

Søren er ikke en, der har træ i overflod. Så når han laver sit arbejde, så arbejder han på plader eller på planker, hvorimod jeg arbejder på et stykke eller en klods af træ. Det er forskellen.

Jeg vil sige, vedrørende Søren, at han er anderledes end mig. Han er en, som måske burde søge efter at arbejde på den måde jeg arbejder på i dag. Han har set mig arbejde, og hvordan jeg skærer træet, og jeg er sikker på, at det er en oplevelse for ham, fordi hos jer er der maskiner og alting, men hos mig er der [les asj, le ou?], som jeg skærer mit arbejde med.

Det er et punkt, hvor vi adskiller os. Vedrørende det materiale, vi arbejder med, så er det jo det samme materiale, vi arbejder med som skulptører. Han så, at de huggejern, han har medbragt, der så han i mit atelier, at det samme mærke findes der. Det har jeg allerede. Han har lige købt det, men jeg har arbejdet med det længe før. Måske har min erfaring gjort at jeg er blevet dygtigere til at arbejde med træ, fordi det er det jeg gør hver eneste dag. Det er forskellen. Jeg går indenfor i træet og Søren skærer træet op i stykker. Det er forskellen. Jeg er sikker på, at med det som han har lært hos mig, vil han kunne adaptere mere at arbejde med stykker og stammer af træ end bare at arbejde med at skære på overfladen af træet.

PROFESSOREN INTERVIEW, KLIP 3 (6513)

Er der nogen forskel i måden I tænker/definerer kunst på?

Ja, der er én forskel, for jeg er mere sværtet ind i traditionen, jeg udforsker [les effets saussure (4.32)]. I mine værker giver hverdagen sig til udtryk, i livet som minoritet. Mit liv, de omgivelser, som jeg lever i. Godt nok er jeg en kunstner, der arbejder med kvindeformen, jf. min filosofi, men når jeg arbejder, bringer jeg historien ind i det, øjeblikkets begivenheder. Jeg sætter et mærke i tiden (je marque le temps) i mit lands historie, jeg sætter et mærke i tiden igennem mine skulpturer. Men Søren, når jeg ser hans arbejde, så er han mere i tanken, han giver sig hen/vandrer [il se vade] i tanken. Det gør jeg ikke, jeg er sværtet ind i traditionen fordi mit arbejde gør, at den store skulptør, som man kender ... (5.26 lesafricaine), de afrikanske kunstnere... i centrum... det har gjort, at vi hele tiden generhverver vores lands historie igennem hænderne. Igennem de gamle teknikker. Men Søren henter direkte fra sine tanker. Han tager det der er i hans tanker, og så laver han det. Jeg henter ikke fra mine tanker, jeg henter fra det, jeg ser omkring mig, og jeg arbejder igennem det, jeg ser. Men for ham er det det, der kommer til ham i tanken, som han tager. Undertiden har han ingen idéer, men jeg markerer konstant tiden omkring mig, igennem det, jeg laver.

Det er forskellen mellem os. Der, hvor vi divergerer, det er, at han vandrer i tanken mens jeg, jeg arbejder mere i sjælen.

Hvordan reagerede folk på, at Søren var på akademiet?

Folk ser mig som en stormand/ophøjet mand. Folk har set, at der var en, som også havde [kundskab?] i mit metier. At se ham ved siden af mig har været som at se en elev foran en professor. Jeg tager til Europa, jeg udstiller i Europa, jeg arbejder i Europa, jeg skulpterer i Europa, men når de ser en europæer komme hertil, så finder folk en storhed og en dimension i mig og min kundskab, på grund af mit arbejde, på grund af det, jeg laver. Folk har været glade for at se ham, fordi det er ikke første gang, han er ikke den første hvide mand, der kommet til mit atelier for at arbejde. Mit arbejde har gjort indtryk på flere folk, men folk har været rigtig glade for at se ham komme og arbejde, for nogle mennesker tror ikke, at man kan give det, man har, til andre. Jeg har givet det som jeg har haft til Søren, ligesom jeg har givet det jeg har til andre kunstnere, afrikanske, congolesiske, selv til mine studerende har jeg givet det jeg har. Søren's besøg har gjort, at de kan se den internationale dimension.

Tror du han har lært noget? (misforstået spørgsmål)

Ja, jeg tror han har lært noget, for man er nødt til at lære træet at kende. I det første stykke arbejde, jeg lavede sammen med ham, studerede vi træet, vi studerede træets streger, træets konturer; måske er det noget, han ikke har gjort før. Når jeg tager træet, så skærer jeg de tværgående linjer [je tranche les lignes transversales]. Jeg starter med at betragte træet, at tale med materialet. Træet er noget, som er i [dig? en vous]. Man kan ikke gå direkte i gang med at arbejde. Man skal tage sig tid til at tale med materialet, dialogen mellem kunstneren og materialet, som i dette tilfælde et træet. Dette hele passerer igennem tanken og kommer ud igennem hånden. Det går ind i huggejernet. Det er helt enkelt.

Jeg tror, at han har lært, at det er vigtigt at begynde med at observere. Man arbejder ikke direkte ind i materialet. Man skal tage sig tid til at tale og udveksle med materialet. Træet kan også give en noget, for træet er stof. Der kan komme skønne værker ud af, at man tager sig tid til at tale med materialet.

Jeg tror, at han har lært det, at ind imellem, når man [ord, jeg ikke kan høre], så skal man røre ved materialet, kærtegne materialet og man skal kende dets kontur.

PROFESSOREN INTERVIEW, KLIP 5 (6515)

Har Professoreen lært noget?

Hvis jeg har lært noget af Søren, så er det enkeltheden/ligefremheden/renheden i hans ønske/vilje [volonté]. Det er det, jeg har lært; hans vilje og hans enkelhed. Måske, hvis jeg skulle lære noget af Søren, så ville det være at møde ham igen et andet sted. Det ville være en god erfaring/oplevelse. Der ville jeg kunne se det, som han bruger, og som jeg aldrig før har brugt, og dér ville jeg kunne lære noget. Men her er det enkeltheden i hans ønske. Vi taler ikke samme sprog, men vi har forstået hinanden. Det, der har ramt mig er hans ligefremhed, hans tålmodighed og hans vilje. Nogle gange skal tingene gå hurtigt, fordi jeg har tænkt et eller andet, men han har taget den med ro, arbejdet, tænkt og holdt tingene simple. Det har ramt mig.

PROFESSOREN INTERVIEW, KLIP 6 (6516)

Lady Alice var meget svært at forstå for nogle. Hvorfor tror du?

Det er meget enkelt. Da Søren kom tilbage, besluttede han, at han vil tage hen og besøge museet. I modsætning hertil, har vi, der bor her, ikke vane for at tage hen til museet. I historien om Stanley, som Søren har [laranmer?] i dag, Selv jeg har ikke gjort en indsats for at finde ud af/komme til at vide, hvordan Stanley kom hertil. Det er det, man kalder et ømt punkt. Størstedelen af folk her, de kender ikke historien.

Søren har åbnet folks sind på grund af sin båd, fordi han har skrevet en tekst på fransk, der forklarer historien bag Stanleys båd. Men i det mindste interesserer han sig for historien. Folk vil komme til at tage hen på museet for rent faktisk at se, at båden eksisterer og hvordan Stanley kom hertil med sin båd. Han har bragt noget til os, som vi ikke selv kender. Eller vi kender det, men det interesserer os ikke. For man har ikke rigtig haft behov for at gå ind i historien og lære historien om Stanley at kende her 100 år efter. Jeg er ikke fra Kinshasa, jeg har ikke været med i slaget på Congofloden, så for mig er det en historie, der ikke vedrører mig.

Kunstnere imellem er det et vidunderligt arbejde, fordi det kan udskifte vores idéer. Når vi begynder at lave installationer, kan vi altid tænke, som Søren har tænkt. Noget er sket engang, og derefter forsøger du at genoplive tiden for virkelig at forstå, hvad der er sket. Søren har genoplivet tiden. For os er han gået baglæns for at bringe os vores rigtige historie, og det er det, der er meget fint for os.

(Et spørgsmål han misforstår)

...Men er Sørenes måde at lave skulptur på normal her?

Ja, det Søren har gjort er normalt. Og jeg garanterer Søren, at hans værk vil blive på akademiet. Hans værk vil være et øvelsesobjekt for de unge kunstnere og studerende. De skal forstå, hvordan man begriber/undfanger sådan noget, som det han har lavet. Det er virkelig en fabelagtig lektion. Måske har de ikke sagt det til jer, men til os har de sagt, at når I tager afsted og vi bliver her, vil der ofte falde en bemærkning på grund af ham. Og man vil sige, at det er en, der har adgang til en højere dimension, fordi han giver folk noget tilbage om deres ophav.

(en sidste sætning jeg ikke forstår)

VINK

Sidste aften. Jeg sidder ved siden af Professoren i en lille gård, vi sidder ved et aflangt bord. Tre sangere står på række foran en mur, og der er fest i aften. De står næsten stille, mens de synger, to af dem har cowboybukser og polo på, den sidste har sorte bukser, hvid skjorte og stram sort vest. Han er meget lang og tynd og måske meget gammel. Han ligner lidt den ibenholtfigur, jeg købte i Gavlhuset i Aalborg, og som nu ligger i en kasse i kælderen.

En lille kæde med kulørte lamper hænger imellem murene. Vi har været inde ved en buffet i et lille hus, hvor vi måtte tage alt det, vi havde lyst til. De tog stanniøl af fadene og præsenterede. Der var ged, antilope, ko og kylling, grøntsager. Nu sidder vi ved bordet og holder om hver vores kolde flaske. Det er sidste aften i aften, og Professoren har annonceret til folk, at vi ville komme. Der er næsten ikke flere penge tilbage, men vi lægger, hvad vi har på bordet. Der skal bare lige være til kørsel i aften og i morgen. Professoren tæller pengene og ser ud til at blive en smule irriteret. Måske havde han troet, at der var mere, måske skylder han for maden. No problem, siger Jules og smiler. Han er begyndt at se træt ud.

Professoren kender alle folk rundt omkring bordet. Han er en konge på gaderne heromkring, måske også i Gombe. Der sidder tre kvinder for bordenden, der kigger frem foran sig, imens de synger med på sangen. Mørket og musikken har taget blikkene, og jeg mangler begreber. Hvad kalder man congolesisk musik, sunget på lokalsprog? I folkeskolen kaldte vi det verdensmusik, og vi tog også afrikaprintede verdenskjoler på. Jeg spørger Jules, hvad sangen handler om, og han siger, at den handler om flerkoneri. Kærligheden til flere kvinder.

Musikken skifter, og sangerne træder pludselig frem i takt. Løfter hænderne op, når de går frem og sænker dem, når de træder tilbage. Der bliver grinet og skålet ved bordene, flaskerne hæves mod sangerne. Professoren siger, at de optræder for os. De bliver ved hele sangen igennem, vinker, armene op og ned. Og det er okay. Det er okay at sige farvel.

ALICE SIGER

Jeg har været oppe at skændes med Alice. Hun trækker i mig, hun vil ikke lade mig være i fred. Og hun er efterhånden blevet så nasal, at det er svært at koncentrere sig om, hvad hun siger.

Ibenholtfigurer, siger Alice, virkelig?!

Har jeg virkelig tænkt mig at inddrage klichéen over alle klichéer?

Du været så længe i landet nu, siger hun, at den type sammenligninger simpelthen ikke længere er på sin plads. Hun mener, at jeg er nødt til at dechiffrere tingene og adfærdsregulere.

Men Alice, de ting, du siger, føles som censur. Det føles, som om du vil have, at jeg skal lyve, forklarer jeg. Det er censur, hvis jeg ikke må se og opleve det, som jeg ser og oplever og mærker.

Alice skutter sig. Nu håber hun ikke, at jeg også begynder at snakke om intuition og mavefornemmelse, siger hun, for det vil hun næsten ikke kunne holde ud. Men nej, siger jeg. Den er god nok, hør på dig selv. Du siger jo til mig, at jeg oplever forkert. At jeg er banal.

Alice hører ikke efter. Desuden har ingen kunstinteresseret med respekt for sig selv ibenholtfigurer stående fremme, siger hun.

Nu tager jeg min kølle og mit u-jern. Alice, der er ibenholt, ibenholt, ibenholt. Ibenholt mod himlen på stilladser, Ibenholt langs N1 Boulevard Lumumba, Ibenholt d. 24. november, 30. juni og alt før og efter. Ibenholt, der vinker, levende billeder og dufte af en mand med en vest. Måske stiller jeg ibenholtfiguren tilbage på min hylde. Måske lagde jeg den væk, ene og alene fordi jeg blev kunstinteresseret.

Alice kigger henover kanten på sine briller.

Alice tager en dyb indåndning.

Alice siger, at jeg må og skal punktere det, jeg rører ved og skabe lidt analytisk distance. Hun er med på, at jeg skriver mig igennem stoffet, at jeg væver mig vej igennem Kinshasa. Men det må også få en ende. Kunne jeg i det mindste ikke lave lidt statistik over de sensoriske erfaringstyper? Typerne af taktilitet? Det er for højtideligt, siger jeg. Det er for højtideligt at lave statistik. Jeg er på kanten til at råbe. Du beder mig om en umulig ting. Jeg kan ikke fjerne mig fra det punkt, hvor jeg står. Det vil altid være under mig. Lad nu stedet være stedet, siger jeg.

Højtidelighed?, siger Alice og korsrer sig. Nu må du lige.

SAND

Jeg står ved et værksted og tager afsked. Hører de sidste huggelyde og ser Søren give Professoren de to billedskærerjern, han helst vil have. Professoren vælger de to største. De er uhyre skarpe, siger han, men les machines, n'est-ce pas?, du har jo også maskinerne.

Professoren giver Søren akacietræet, som han har hugget i de sidste par uger. Det hårde træ, griner Søren og slår på det med knoerne. Der har ikke været tid nok til at finde kvinden i træet helt frem, så han må arbejde videre med formen, når han kommer hjem til Danmark. Men med hånden, n'est-ce pas?, siger Professoren, og slår lidt ud i luften. Søren vikler resten af billedskærerjernene ind og pakker det hele sammen i den store kuffert. Nogle af pladerne fra transportkassen er blevet til relieffer, andre er stadig bare plader.

Jeg kigger ud over pladsen, over mod kollegierne. Plastikstol mod fliser, mod sand. Dreng, der løber forbi og kalder, Lady Sanna. Jeg husker ikke dem alle sammen fra hinanden. Sandet er på en eller anden måde blevet lettere. Vi smiler og vinker.

ALICE

Alice går i opløsning. Kun reparationerne står tilbage. Søren har gjort, hvad han kunne, men i virkeligheden ved ingen, hvordan man lapper en idé. Ingen ved, om resterne, der ligger der, er virkeligt materiale. Om de kan holde til klimaet. Jeg prøver med palmesæbe, men den smelter i varmen. Kvinden på gaden trådte ned i sølet, hun fik slam på sin sko. Mine sandaler er dækket af støv og nogle pletter, jeg ikke ved, hvad er. Alice mumler noget nede fra tasken, men hun gentager sig selv. Hun synes, at jeg bliver alt for længe nede i materien. Jeg må se at finde en sammenhæng, mumler hun, hæve mig op, konkludere. Alice. Du er bundet ind i et klæde og kun halvt hugget ud af et stykke akacietræ. Dine spåner ligger under huggebordet, og jeg er nødt til at stede dig til hvile. Lægge dig ned som trædesten af glas under sandet, sammen med håndtag fra rullekufferter, taletidskort og Tescoposer. Jeg træder hende ned. Alice må vige for vandet i floden, for tøjet på snorene og bilerne, der stopper og kører igen. Vi må bare vente i vejkanten og se. Håndfladen op, to fingre samlet, mod højre. Der er ikke andet for. Der kommer nok en ny bil.

HAVE

Vi kan ikke rigtig nå det, men vi gør det alligevel. Jules mor venter på os i et villakvarter i udkanten af byen, og vi skal nå at besøge hende, inden vi skal til lufthavnen. Flyet letter klokken 21.

Vi fanger en bil og bliver sat af på en lille plads med butikker, der sælger frugt og grønt og tøj. Vi står med kufferter, tasker og træ og venter på en anden bil. Den kommer ikke. Jules stikker hovedet ind i en butik, og en kvinde i cowboybukser kommer ud og kysser os på kinden. Det er en veninde til hans faster. Vi smiler og venter og kigger rundt, op og ned ad gaden.

Der kommer ikke nogen bil, vi er nødt til at gå. Vi går på et højt fortov op ad en stejl bakke imod et grønt område, Jules tager min kuffert og bliver næsten vred, da jeg siger, at jeg godt kan køre den selv. Han sveder og smiler. Du har en lang rejse foran dig.

Vi drejer til venstre ned af en bred, asfalteret vej, går forbi høje mure. Grønne, brede blade stikker op over muren og lægger sig henover kanten.

Det er derovre. Tre kvinder kommer ud. Jules' mor, hans tante og en kusine. Der er nogle børn, som også kommer hen og løber igen, efter de har hilst på os. Huset er et lille gråt murstenshus med en bort af hullede sten øverst i muren, så luften kan komme ind og ud. Græsplænen omkring er uforholdsmæssigt stor.

Jules' mor sætter sig ned ved siden af os, og hun begynder at sige ting til Jules, der smiler og nikker. De er så heldige, oversætter han, at de bor der, hvor de gør. Og nej, tanten bor her ikke, hun er her bare for at hjælpe i dag. De har båret morens sofabord ud i haven og dækket det med en hvid kaffedug. Jules forsvinder ned i huset og henter en grøn bakke med Coca Cola. Vi skal også forbi far, siger han, på vej til lufthavnen. Selvfølgelig, siger hun, så må du hilse. Han bor med sin nye familie lidt længere nede i byen. Han arbejder for Interpol, så de har bunkevis af forbryderfiler liggende derhjemme. I know the faces of so many criminals in New York City, siger han, og vi griner. Hans far arbejder både i Congo og i udlandet, og på alle tider af døgnet. For bare nogle dage siden fangede han en spansk forbryder, der drev slavehandel med små drenge.

MADAME

Jules' mor sidder ved siden af mig, og hun har tårer i øjnene. Herren være lovet, siger hun. I er gode mennesker. Og vi er så heldige, at I kommer på besøg her hos os. Vi takker jer. Det siger hun igen og igen. Vi sidder med hinanden i hånden. Stolene står skævt på bakken, men jeg kan lige netop sætte mig bedre til rette. Jeg siger, at jeg er ked af, at jeg ikke taler bedre fransk, fordi der er så meget, jeg gerne vil vide, men hun ryster på hovedet og siger, at ord ikke er nødvendige. Vil I have en sodavand mere? Hun kigger på mig. Du er så smuk, siger hun. Nej, du er smuk, siger jeg. Og det er hun virkelig. Som de fleste congolesiske kvinder, helt utrolig smuk.

Jeg smiler og roser og siger tak. Vi sidder under en tørresnor, og bag os ligger mere tøj bredt ud på græsplænen i et kludetæppe, der tørrer i solen, ligesom mig, ligesom kunsten. Længere oppe mod vejen står vores kufferter, pakket. De står skævt på græsplænen. Vi har stillet dem opad hinanden, så de ikke vælter. Okay, men hør. Vi er nødt til at gå snart. Ellers når vi ikke vores fly. Jeg sidder allerede i flyet, jeg spænder sikkerhedsselen og lukker øjnene. Jeg smiler og roser og siger tak.

-Jeg siger til Sanna, at hun er Princess Diana, siger Jules, og moren nikker og tørrer en tåre væk. Jamen, det er rigtigt. Hun gjorde så meget godt. Ligesom du gør en masse godt for os. Jeg får ondt i hjertet, helt fysisk. Hendes mørke hånd rækker helt ind i min brystkasse og knuger mit hjerte. Jeg kigger ned og kigger over mod kufferterne. De ser små og hjælpeløse ud, ligner et lille, vakkelt telt af nylon. Hendes hjerte er rødt, og det er mit også. Men de føder to vidt forskellige typer liv.

MONSIEUR

Vi fandt vi en bil, der ville køre til lufthavnen. Vi fandt også et par stykker, der ikke ville, men altså: en, der ville. Nu stiger vi ud. Jeg trykker Jules' fars hånd i en mørk entré. De har også ventet på os, og det var jeg slet ikke klar over. Bilen holder med motoren kørende ude på gaden, men det er ikke, fordi vi skal skynde os, siger chaufføren. Han er bare bange for, at han ikke kan starte motoren igen, hvis den først går ud.

Vi går henover en sandet vej, et par høns passerer.

Så ind i en lille gård og dreje til højre.

Her er det, siger Jules og går ind med hovedet først. Vi har så kort tid, at det næsten ikke er til at bære. De hvide venner har været på besøg i over en uge, og først nu, på vej til lufthavnen, kan de kigge forbi.

Jeg er så ked af, at vi ikke har mere tid, siger jeg. Det er virkelig dejligt at møde jer, men jeg vidste ikke, at I ventede os.

Jules rynker panden. Nej nej, siger han, tænk ikke på det. Han ryster alvorligt på hovedet. Det var aldrig meningen, at det skulle vare længere. I skulle bare trykke hinandens hænder.

Vi rækker hænderne frem, kysser luft ved siden af kinder og et par af dem på huden. Vi hilser på et par af Jules halvsøskende.

Ja, vi må af sted.

Vores fly letter klokken ni. Desværre.

N1: BOULEVARD LUMUMBA

Syre i min mave, som om der er noget derinde, og vi svinger ind på parkeringspladsen ved lufthavnen. Håndtaget over mit vindue i bilen er løst, men jeg har tvunget det ned med den ene hånd. Den anden hånd på kufferten i håb om at holde mig fast. Jeg ville ikke være nervøs på turen, men Boulevard Lumumba gynger og gaber i utrættelige grene ligesom floden. Vognbaneskift, en chauffør, der bander. Folk, der går ind på vejen og råber, fordi vi ikke stopper og tager dem med. Jeg kigger frem bag tasker. Der er ikke plads til flere, jeg har ikke plads. Skift af vognbane, tuden i horn og chaufføren stikker hoved, skulder og arm ud af vinduet og vinker sig vej tværs igennem en trafikprop. Kufferten bevæger sig i ryk, og min ankel presses ind i et af hjulene. Skift. Luft ned i maven og folde sig ud.

Jeg kan kende parkeringspladsen ved lufthavnen, men jeg ser den ikke på samme måde. Da vi ankom, var den en stoflig svamp, men nu er den en parkeringsplads, der er hård som sten, med huller og skilte.

Ok. Hen til skranken. Kø.

Trafikken var voldsom, siger jeg til Jules, da vi venter på at komme ind i lufthavnsbygningen. Jeg var bange for, at vi ikke nåede herud.

Men vi nåede det, mademoiselle, siger han. Ved du i øvrigt, at de er ved at udvide vejen? Nej, det ved jeg ikke. Fordi der altid er så meget kaos. En ottesporet motorvej som en del af 2025-planen for Kinshasa.

Vi går lidt fremad i køen. Der er lidt under to timer til flyet letter.

Kinshasa - Paris -.

Jeg lander på en tankestreg.

LUFTHAVN

Cash eller American Express. 50 dollars pr. person. I kan ikke komme ind i lufthavnen, hvis I ikke betaler lufthavnsskat. Manden bag skranken kigger på mig, stirrer: Cash eller American Express. Men jeg troede at billetten var alt inklusiv? Jules forsøger: VISA? No. Vagten kommer hen.

Gå ned fra trappen.

Nu.

I må ikke stå her, hvis I ikke er på vej ind i lufthavnen.

Næste fly til Paris går om tre dage, og koster nok 15.000 kroner pr. person.

Hvor kan vi hæve? Hæveautomat? Nej, ikke i lufthavnen. Der er omkring otte hæveautomater i Kinshasa, og den nærmeste ligger nogle kilometer væk. Vi trækker kufferterne væk.

Er I her? En lektor fra akademiet kommer forbi, tilfældigt. Han skal med et indenrigsfly. Vi er her, ja, men vi kan ikke komme ind i lufthavnen. Hvordan får vi fat i 100 dollars? Vi ryster på hovedet. Ingen har fortalt os det. Vi står længe og bare kigger på hinanden. Lektoren går og kommer tilbage. Går igen, snakker med en mand ovre ved væggen og kommer tilbage. Nej. Men han vil gerne køre os ind til byen. Tilbage af N1: Boulevard Lumumba. Til en hæveautomat. Kan vi nå det? Ja, det kan vi vist godt. Der er masser af tid. Masser af tid? Hvornår var det flyet gik?

Søren kører med lektoren. Jeg slipper hans hånd og stiller mig op ad en stolpe med Jules. Han tripper, kigger på mobiltelefonen og så smiler han til mig.

Fortæl mig Sanna, hvordan fejrer I jul i Danmark?, spørger han. Søren? I den sorte bil. Men jamen, vi mødes vel typisk sidst på eftermiddagen juleaftensdag. Så kommer familiemedlemmerne hjem til dem, der lægger hus til og har gaver med. Måske en risalamande. Jules elsker jul. Jeg ser julen i hans mors hus, imellem havemøbler og saftvand og kvinder, der græder, fordi de er så glade for at møde os. Jeg ser Jules smile til hende. Vasketøjet i baggrunden. Jeg smiler tilbage til Jules og drejer hans arm, så jeg kan se hans ur. 100 dollars. I må ikke stå her på trappen, hvis I ikke skal ind i lufthavnen. Vagterne er kommet tættere på. Jules går hen til dem og snakker. Giver dem til sidst en enkelt seddel. Papermoney.

45 minutter, og så kommer Søren gående fra en bil. De fandt hæveautomaten, men den var ikke tilsluttet endnu. Søren lægger en hånd på skulderen af lektoren fra akademiet. Men her. Lektoren har besluttet sig for at låne os pengene. Han stoler på, at han får dem igen.

Vi lover det, lover det. Du får din formue igen via Western Union. Så snart vi kommer hjem. Skynd jer nu.

Goodbye Princess Diana, siger Jules. À bientôt.

PENGEKAT

Åbn kufferterne med det samme. Der står en høj og en lav betjent i stramme uniformer foran os. Søren vikler billedskærerjern ud af en trøje og hiver det store stykke akacietræ frem, den halvfærdige kvindefigur, der træder frem som en stor, sort plet på skannerens skærm. Hvad er det her? Jeg træder frem, tørrer panden, forklarer, at vi har været på udveksling på Kunstakademiet. Académie des Beaux Arts. På Avenue Du 24 Novembre. Vi var hos Professoren, og han har givet os dette stykke træ med hjem som en gave. Jernene har Søren brugt til at arbejde med. Han er billedkunstner og interesseret i håndværk og kunst. Jeg har været med som oversætter. Ja, tolk. Hvor har I boet? I Gombe. Først på det ene hotel og så på det andet. Har I kvitteringer? Nej, ingen kvitteringer. Vi betalte kontant. Den høje, unge står med træ og skærerjern i hånden, han tror ikke på os. Han siger, at det ikke går, at han synes, at de skal beholde dem.

Den lave, gamle kigger på mig. Så på Søren. Har I noget papir? Hvad, papir? Har I en invitation? Jamen, hvad er klokken? Vores fly. Har I en invitation? Jeg roder min håndbagage igennem, men det er Søren, der til sidst finder en udskrift af en mail i sin pengekat. Vi accepterer Søren's besøg og ser frem til at byde ham velkommen her på Kunstakademiet. Underskrevet, godt nok kun med maskinskrift, men det står på fransk, så de kan læse det. Betjentene træder lidt tilbage. Den unge ryster på hovedet. De skændes i lidt tid, og Søren's mail bliver viftet frem og tilbage i luften. Til sidst træder de frem igen.

-Jeg kender godt Professoren, siger den gamle. Jeg har set et interview med ham i fjernsynet. Så den må være god nok. Okay? De kigger længe på mig. Den unge kigger ned. Okay, siger den gamle utålmodigt og slår armen ud til siden. Passér.

PAPIR

Pen mod papir; skrive navn, adresse, pasnummer, hoteladresse, hoteladresse og adressen på akademi. Format A4. Min mave strammer sammen og tøjet føles som plastik. Jeg kan ikke, siger jeg til Søren, jeg må have spist et eller andet. En flue summer. Søren siger, at han også kan mærke det, men at han tænker det væk. Vi må videre, sikkerhedskontrollen. Armene op, kropsvisitation. Nyt stykke papir. Skrive, navn, adresse, pasnummer, adresser. Adresser, adresser og kontaktpersoner. Adresser på kontaktpersoner, og vi skriver adressen på akademiet. Format: Et langt stykke papir, der kan foldes fire gange.

Der er ingen toiletpapir. Da jeg endelig kommer derud, er der helt tomt. Klinkerne er knækkede, våde og fyldt med mudder, vasken har sluppet sit ophæng. Min hals snører sig sammen, noget løber. Det banker hårdt på min dør. Attention! No, siger jeg og støder hånden mod døren. Attention, siger stemmen igen, den er dyb. Attention!, Attention! og nu fire gange lige efter hinanden. En hånd trykker døren ind, og min nederdel falder ned, da jeg rejser mig op. Kvinden, der står foran mig, er lille. Hun har kun få tænder i munden, og begge øjeæbler er hvide som mælk. Attention, siger hun igen og peger ud på hylden under det smadrede spejl. Der står en lyserød rulle toiletpapir. Okay. Kvinden føler sig vej ud af min bås, men bliver ved med at vende de blinde øjne i min retning.

Jeg vil tro, at vi er jævnaldrende.

Merci beaucoup, får jeg sagt.

Jeg forsøger at vaske fingre.

Svingdør.

BUNKE

Afgangshal, ankomsthal og klaser af hoveder, der går forbi. Øjne kigger, går forbi. Hoveder vender sig, vender mod mig og vender væk. Ankomsthal, afgangshal. Folk på vej igennem paskontrollen, ind i landet. Et menneske bliver hevet til side, talt til, kigget på, billede, ansigt, billede, ansigt, og nogen forsvinder ud bag en væg.

En lang kø har dannet sig ved udgangen, en bunke af mennesker begynder at gå ud. Søren? Der står bænke på tværs af rummet, lange rækker af bænke, som jeg ikke har lagt mærke til før. Folk kanter sig forbi. Søren vinker fra en bæk tæt ved udgangen. Han sidder med nogle franskmænd, der også skal til Paris. Han er ret sikker. Køen ved udgangen er ikke til vores fly. Men næste fly bør være det rigtige.

FLY

De siger over højtaleren, at de vil gå igennem flyet med noget, jeg ikke helt forstår hvad er. For at leve op til kravene om europæisk et-eller-andet. Jeg hører lyden af gas, der trykkes ud af en patron og ser to stewarder komme gående ned igennem hver sin gang med to patroner, én i hver hånd. De smiler bredt, og deres smil forsvinder i en hvid tåge, som sænker sig over kabinen og alle hovederne fra lufthavnen i Kinshasa. Det lægger sig som støv ovenpå dieselen i mine lunger.

Kvinden ved siden af Søren er stiv som et bræt. Hun kigger frem på sædet foran og bliver ved med at kigge. Hendes hænder ligger ovenpå lårene, en hånd til hvert lår. Søren viser hende, hvordan hun skal spænde sit sikkerhedsbælte, og hun gør, som han viser. Der er en sødlig duft efter den hvide sky i kabinen.

Stewarderne kommer igennem flyet med høretelefoner. Den slags, der skal sidde på øret med en bøjle. Manden til højre for mig kan ikke få dem til at sidde fast. Vi prøver at vise ham, at han skal klappe dem på plads, ligesom en klemme. Han nikker, takker og begynder at gå filmene igennem.

Jeg læner mig tilbage, væk fra min nabos ånde, der lugter af ådsler. Han er faldet i søvn med åben mund. Klemmen fra høretelefonerne har han foldet ud som en krog og nu hænger de små højtalere og dingler på ørerne.

Lyden fra filmen strømmer ud i kabinen.

TAPE

Vi kommer hjem. Entreen på Christianshavn. Døren smækker bag os, og Congo rører ved mig. Lugte fra flyet, lugte fra taskerne, tape på tasker. Taskerne har været åbnet, op til flere gange. Tjekket tre gange i Kinshasa med os som vidne. Tjekket i Paris. Alting samlet igen med tape og proppet med alt for mange mennesker.

I min håndbagage ligger noter som gamle boner, og jeg må sætte dem sammen, lave sætninger, inden de har gnedet sig så mange gange op ad hinanden, at de mister blæk og forsvinder.

Jeg tager alt tøjet ud af kufferten og lægger det på fliserne i kælderen. Fliserne er kolde og tøjet er varmt og fugtigt. Jeg løfter et tørklæde op til ansigtet og snuser ind. Det lugter sødligt, lidt muggent. Jeg sorterer i grader. Minimum 40 grader, er jeg nok nødt til. Til sidst er tasken tom. Tøjbunkerne er fordelt i farver, også det, vi ikke fik brugt dernede. Det hele skal vaskes. Jeg løfter det ud af den fugtige fold og krøller det, så vandet kan komme bedst muligt igennem fibrene. Det er ikke tøj, der ligger der, det er stykker af stof. Kniber jeg øjnene sammen, kunne hele gulvet være et stort klæde med afrikaprint. Den slags man køber dernede, men aldrig får brugt, når man kommer hjem.

NATHAN

Vi får brev fra Congo. Det er dem alle sammen, der skriver. De takker og glæder sig over, at vi er kommet godt hjem. Det har været en mindeværdig oplevelse. Og de 100 dollars er nået godt frem med Western Union, der var ingen problemer. Lektoren var glad for at kunne hjælpe venner i nød.

De vil meget gerne udveksle i fremtiden, måske med congolesiske kunstnere i Danmark? Desuden, skriver de, har de snakket med Nathans familie. Det ser ud til, at det kunne være en mulighed med adoption.

Det er en mulighed, skriver de.

Tror du, at de mener det?, spørger jeg Søren. Tror du, at de troede det var det, jeg mente, da jeg sagde, at jeg var så vild med Nathan, at jeg ville putte ham i min kuffert og tage ham med til Danmark?

Dear Sanne

Thank you for contacting Tesco with regards to the Tesco carrier bags you saw in the stores in the Democratic Republic of Congo.

I would like to inform you we would only provide Tesco outlets with these bags. We have in the past had carrier bags and other products copied and sold in Countries outside of the United King

I do hope this answers you query for you.

Kind regards

Frances Brierley

Tesco Customer Service

..... Original Message

To: tescodirect@tesco.co.uk

From: [REDACTED]

Received: 10/02/2014

Subject: Tesco Direct Enquiry Call Form

Title: Mrs

First Name: Sanne

Surname: Flyvbjerg

Phone: 01234 567890

Mobile: 07234 678943

Email: [REDACTED]

Option: Other

Wish a reply: yes

Additional Information: Dear Tesco

I am writing this enquiry with hope, but no real expectation that you can give me a clear-cut answer. Never the less, my curiosity bids me to take the chance. I will be grateful for any kind of reply.

In 2010 I visited DR Congo with visual artist Søren Assenholt as part of an exchange programme at the Art Academy in Kinshasa. I was his assistant, translating between French and Danish.

The streets of Kinshasa are full of hawkers and small stalls, and in almost every shop we visited, there were piles of unused plastic carrier bags from Tesco. This started a discussion between us. Søren's initial thought was that they were a Chinese rip-off, mine was that it could be a donation.

When remembering our journey to Kinshasa we often wonder again: Why were they there? Recently the question has risen because we are preparing an exhibition in Oslo about DR Congo. This time I decided to ask you: Do you know why they are there or is this information new to you?

Yours hopefully,
Sanne

This is a confidential email. Tesco may monitor and record all emails. The views expressed in this email are those of the sender and not Tesco.

Tesco Stores Limited

Company Number: 519500

Registered in England

Registered Office: Tesco House, Delamare Road, Cheshunt, Hertfordshire EN8 9SL

VAT Registration Number: GB 220 4302 31

POSTKORT

Sandt at sige, jeg kan ikke mærke det mere. Ikke se det, ikke røre det, ikke lugte det. Filmen på mine fingerspidser, filmen af støv, der ikke ligger der mere, den er forduftet til min erindring, vaporiseret. Jeg gnider fingrene imod hinanden. Fingeraftrykket har nok ændret sig.

Støvet kom fra gaderne, det var gadernes støv, det var støv, der rejste sig i luften, når bilerne kørte forbi. Det var støv, der blev trådt ned og trådt ned af de tusindvis af fødder, der vandrede langs gaderne. Tegn til taxaerne, tegn med fingrene. Jeg husker ikke længere præcis, hvordan de var. Så jeg digter: To fingre i nedadgående bevægelse, hvis man vil ud af byen, to fingre op mod højre, hvis man vil ind til byen. Flad hånd, hvis man ikke vil køre med andre. Samlede fingerspidser, hvis man kun har aftalte penge. Jeg tæller Tescoposer.

Den Demokratiske Republik Congo. Jeg kender ikke det præcise befolkningstal, og selv om jeg har fået det at vide, kan jeg stadig ikke huske det. Kikongo, Swahili, Lingala og så et mere. Jeg glemmer fakta. Fakta synker sammen i hullerne mellem kroppe på tagene, der vandrer op mod tusmørket. En hammer i hånden.

Erfaringen af Congo sidder et andet sted, hukommelsen svigter. Befolkningstallet er: mange. Duftene, sprogene, myterne. Mange. Mit Congo er bare et lille frimærke, og spørgsmålet er, hvor langt det rækker. Jeg ved ikke, om det når hele vejen hjem, om det kan holde til alle 9000 kilometer.

Min tanke strækker sig, eller en længsel. Jeg vil ud at køre i tog, jeg vil sejle igennem junglen, jeg vil overvære et manddomsritual i landsbyen. Jules sagde, at han snart skulle derud igen.

Der mangler noget.

Måske havde jeg forestillet mig, at min krop ville forandre sig i Afrika, at jeg ville komme hjem og se anderledes ud. Der er ikke mange synlige spor.

Et par enkelte myggestik på min ene overarm.

Og så: To streger. Jeg er gravid.

BILEN

Søren siger, at Congo er en meget gammel bil. Han griner. Den kører på fælgene. Men den kører. Og den bliver ved med det. Kan du huske, da vi skulle i skoven med Jules og Professorens? Kan du huske, at den første bil gik i stykker? Jeg mindes noget med et bagsæde. Vi sad meget tæt, og sveden løb under huden på plastiksædet. Gik bilen i stykker? Ja, den gik i stykker. Hvad gjorde vi så? Der kom en anden bil. Kan du ikke huske det? Nej. Jo, måske svagt. Vi holdt ind i vejkanten, og vi var højt oppe. Kunne vi se ud over byen? Floden? Jo. Nu husker jeg at folde mig selv ud af bilen. Jeg følte, at jeg skulle strækkes ud, min nakke knækkes på plads. Jules grinte og tørrede panden med et lommetørklæde. Det var der, byen begyndte at forandre sig. Det var der, det gik op for mig, hvor lille en del af Kinshasa, vi bevægede os igennem. Hvor lidt, vi så. Hotellet. Akademiet. Og vejkanten imellem. Hvordan vi gik og gik imellem små udvalgte punkter. Professorens hus, eller huse. Hans koner og familier. Jules' familie. Vejen mellem byen og lufthavnen. Jeg så aldrig noget af den moderne by. Tror jeg ikke. Google viser mig mange billeder, jeg ikke kan genkende. Kan du huske, hvordan de reparerer alting og får det til at køre? Kan du virkelig ikke huske det? Der kommer altid en anden bil.

LADY ALICE

Lady Alice er en båd.
Lady Alice er et brætspil for hele familien.
Lady Alice er et æble.
Lady Alice er en folkeskole i Inverclyde.
Lady Alice er et offer i en krimi med Sherlock Holmes.

Lady Alice er et digt.
Lady Alice was sitting in her bower window.
Lady Alice er en guldmine i Australien.
Lady Alice er en båd.

Lady Alice er Alice Lisle.
Lady Alice PS on Twitter.
Lady Alice on eBay.
Lady Alice er en ø.
Lady Alice er en bowlingklub i Greenock.
Lady Alice er en café (for afternoon tea).

Lady Alice er en båd.
Lady Alice er et vandfald.
Lady Alice Stanley er en rose.
Lady Alice free mp3 download.
Lady Alice er et fly, en Mustang.
Lady Alice er en båd.
Lady Alice.
Lady Alices grav.
Lady Alice er en båd.

Googler: "Lady Alice Stanley"
Lady Alice Pike .
Stanleys forlovede.
Blev hans båd.
Blev gift med en anden mand.
Blev en ø i Lake Victoria.
Følg Lualaba River.
1878.
Henry Morton Stanley:
"Through the Dark Continent"